

Technisch assistent CIS (Sharepoint) Assistant technique CIS (Sharepoint)	Informaticus Informaticien
Technisch assistent CIS (CISC) Assistant technique CIS (CISC)	Informaticus Informaticien
Medische Component/Composante Médicale	
Vacature Poste Vacant	Studievereisten/Diploma Exigences de l'étude/Diplôme
Verpleegkundige Infirmier	Verpleegkundige Infirmier
Lesgever verpleegkunde Infirmier - Instructeur	Verpleegkunde Infirmier
Assistent technische ondersteuning en support Assistant support médicale	Bachelor Elektromécancien mechanica voor medisch materieel Bachelier Electromécancien pour Mat Med

Meer gedetailleerde informatie aangaande de studievereisten en de diploma's en aangaande de voorwaarden is te vinden op www.mil.be.

5. Mogelijke aanpassingen van de niet toegekende plaatsen

De chef van de Sectie Rekrutering & Selectie van de Algemene Directie Human Resources past, indien nodig, de vacatures per functie aan op basis van de wervingsomstandigheden en organiseert de transfers in functie van de uitgedrukte behoeften.

Plus amples informations détaillées sur les exigences de l'étude et des diplômes et sur les conditions sont à trouver via www.mil.be.

5. Adaptations possibles des places non attribuées

Le chef de la Section Recrutement & Sélection de la Direction Générale Human Resources adapte, si nécessaire, les postes vacants par fonction sur base des circonstances de recrutement et organise les transferts en fonction des besoins exprimés.

GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN GOUVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN

VLAAMSE GEMEENSCHAP — COMMUNAUTE FLAMANDE

VLAAMSE OVERHEID

Kanselarij en Bestuur

[C – 2018/14940]

26 OKTOBER 2018. — Omzendbrief KB/ABB 2018/3 betreffende de start van de lokale en provinciale bestuursperiode

<p>Omzendbrief betreffende de start van de lokale en provinciale bestuursperiode Aan de provinciegouverneurs Aan de deputaties Aan de colleges van burgemeester en schepenen Aan de voorzitters van de raden voor maatschappelijk welzijn in de randgemeenten en Voeren Aan de voorzitters van de districtscolleges</p>	<p>Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding Arenbergstraat 7, 1000 Brussel T 02 552 69 00 kabinet.homans@vlaanderen.be</p>
---	--

Inleiding

Op 14 oktober 2018 vonden de gemeenteraads-, de stadsdistrictsraads- en provincieraadsverkiezingen plaats. In de zes randgemeenten, vermeld in artikel 7 van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken (Kraainem, Wezembeek-Oppem, Sint-Genesius-Rode, Drogenbos, Wemmel en Linkebeek) en in de gemeente Voeren werden op dezelfde dag ook de schepenen, de leden van de raden voor maatschappelijk welzijn (hierna OCMW-raadsleden te noemen) en de leden van de vaste bureaus rechtstreeks verkozen.

Op diezelfde datum vonden ook de verkiezingen plaats voor de eerste gemeenteraad van de nieuwe gemeenten die door de decreten van 4 mei 2018 betreffende de vrijwillige samenvoeging(1) (hierna samenvoegingsdecreten van 4 mei 2018 te noemen) op 1 januari 2019 van start gaan. Waar nodig geef ik met deze brief ook specifieke toelichtingen aan de samengevoegde gemeenten met het oog op de installatie van de organen van de nieuwe gemeente en het nieuwe openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (hierna OCMW te noemen).

Die verkiezingen leiden tot een nieuwe samenstelling van de gemeente-, stadsdistricts- en provincieraden, van de raden voor maatschappelijk welzijn (hierna OCMW-raden te noemen) en van hun uitvoerende organen.

De nieuw verkozen gemeente-, OCMW- (in de randgemeenten en Voeren), stadsdistricts- en provincieraden en hun uitvoerende organen worden samengesteld met toepassing van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur (hierna het Decreet Lokaal Bestuur te noemen) en van het Provinciedecreet van 9 december 2005 (hierna het Provinciedecreet te noemen).

Wat het bestuur van de gemeente en het OCMW betreft, vormen de leden van de gemeenteraad voortaan de OCMW-raad, behalve in de randgemeenten en Voeren, waar de OCMW-raadsleden rechtstreeks verkozen worden. De politiek-bestuurlijke integratie van beide besturen wordt verder gerealiseerd doordat de voorzitter van de gemeenteraad van rechtswege ook voorzitter is van de OCMW-raad, de burgemeester van rechtswege voorzitter is van het vast bureau en de schepenen van rechtswege de leden zijn van het vast bureau, dat voortaan in elk OCMW wordt geïnstalleerd. Naast het vast bureau wordt er in elk OCMW een bijzonder comité voor de sociale dienst geïnstalleerd, behalve in de zes randgemeenten en Voeren. Op welke punten de regeling voor de zes randgemeenten en de gemeente Voeren daarvan verder nog afwijkt, wordt bij de besproken onderwerpen weergegeven.

Deze omzendbrief wil toelichting geven bij de installatieprocedure van de lokale en provinciale organen.

Publicatieverplichtingen met betrekking tot de installatievergadering

Het Decreet Lokaal Bestuur benadrukt een actieve openbaarheid en voert een uitgebreide publicatieplicht in. Het decreet heeft met andere woorden een grote impact op de wijze van bekendmaking van besluiten en op de manier waarop de communicatie tussen de besturen en het Agentschap Binnenlands Bestuur verloopt, ook wat betreft de installatievergadering van de raden. Zo zullen de agenda, de lijst van de besluiten en de notulen van de installatievergadering moeten gepubliceerd worden via de webtoepassing (artikel 285, 286, 466 en 467 van het Decreet Lokaal Bestuur, artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 betreffende de bekendmaking en raadpleegbaarheid van besluiten en stukken van het lokaal bestuur, betreffende de wijze waarop de reglementen en verordeningen van het lokaal bestuur worden bijgehouden in het register en betreffende de raadpleegbaarheid van de besluiten van de politiezones en hulpverleningszones en artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2018 betreffende de bekendmaking en raadpleegbaarheid van besluiten en stukken van de provincie). Daarnaast moet ook de actuele samenstelling van de beslissingsorganen, adviesraden en overlegstructuren via de webtoepassing gepubliceerd worden. De gegevens over de mandatarissen van de beslissingsorganen moet bovendien gepubliceerd worden ten behoeve van de mandatendatabank.

Lokale Besluiten als geLinkte Open Data: verbeterde gegevensuitwisseling

Dankzij het project "Lokale Besluiten als geLinkte Open Data" (hierna LBLD-project te noemen) wordt het voor de lokale besturen veel gemakkelijker om aan de nieuwe publicatie- en meldingsplichten uit het voormelde decreet en de voormelde uitvoeringsbesluiten te voldoen.

In het LBLD-project heeft de Vlaamse overheid samen met de lokale besturen een methodiek en concrete tools ontwikkeld op basis van vernieuwende technologie om de relevante gegevens in authentieke lokale besluiten rechtstreeks te kunnen ontsluiten en hergebruiken op een gestandaardiseerde manier. De gekozen technologie van gelinkte data of 'linked data' is een methode om data te structureren, te publiceren en te verbinden met andere data, waarbij ook de betekenis wordt vastgelegd. De data zijn gemakkelijk op te vragen en uit te wisselen omdat ze terug te vinden zijn als een unieke weblink(2) en op een gestandaardiseerde wijze worden gestructureerd. Via die weblink kan vlot eenduidige informatie opgevraagd worden.(3)

Voordelen van de publicatie als gelinkte open data

Lokale besturen die hun besluiten publiceren als gelinkte open data, hebben daar evenveel baat bij als inwoners. We sommen enkele voordelen op:

- Ze versterken de lokale democratie, want beter beschikbare informatie en benchmarking onderbouwt de debatten en de besluitvorming;
- Ze vergemakkelijken de eigen werking door betere interne informatiedoorstroming;
- Ze voldoen aan hun rapportageplicht naar andere overheden;
- Ze zijn beter in staat hun burgers en ondernemingen te informeren over beslissingen;
- Ze bieden app-bouwers de mogelijkheid om met de beschikbare data aan de slag te gaan voor nieuwe toepassingen.

De Vlaamse overheid heeft ook baat bij deze aanpak:

- Het biedt een oplossing voor de stijgende vraag naar actuele en authentieke informatie om beleidsvelden te monitoren;
- Het vereenvoudigt het toezicht op de lokale besturen.

Verplicht te gebruiken standaarden bij besluiten en mandaten

In een eerste fase werd de focus gelegd op gegevens over besluiten in het algemeen en mandatarissen in het bijzonder. Voor die twee domeinen werd bepaald welke gegevens relevant zijn, hoe ze gedefinieerd worden. Vervolgens kregen ze een unieke weblink. Dat alles is vastgelegd in standaarden, "semantische standaarden" genaamd. Deze standaarden zijn samen met Informatie Vlaanderen, lokale besturen, ICT-dienstenleveranciers van lokale besturen, en agentschappen en departementen van de Vlaamse overheid uitgewerkt voor besluiten en mandaten. De standaarden zijn te vinden op data.vlaanderen.be. Meer informatie hierover is te vinden op <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/lokale-besluiten-als-gelinkte-open-data/gemeente-lokaal-bestuur>, zowel voor mandaat(4) als besluit(5).

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende het gebruik van open standaarden door de lokale besturen en tot nadere regeling van de databank van de lokale mandatarissen en van de databank van de leidend ambtenaren en het ontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering houdende het gebruik van open standaarden door de provinciale besturen en tot nadere regeling van de databank van de provinciale mandatarissen en van de databank van de leidend ambtenaren, zoals principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 20 juli 2018 en op 12 oktober 2018, legt de bovengenoemde verplichte standaarden, waaraan alle besluiten van de lokale en provinciale besturen moeten voldoen om het automatisch uitwisselen van gegevens tussen verschillende toepassingen mogelijk te maken, op. Daarnaast regelt het de databank van de lokale en provinciale mandatarissen en de databank van de leidend ambtenaren. Het is van belang dat die nieuwe databanken door het gebruik van de verplichte standaarden in de toekomst zonder bijkomende administratieve lasten samengesteld kunnen worden.

Ondersteuning voor het gelinkt opmaken en publiceren

In het LBL0D-project is het uitgangspunt om het publiceren en uitwisselen van gegevens zo veel mogelijk te integreren in de normale werking van een bestuur. Daarom wordt ook ingezet op samenwerking met en (technische en financiële) ondersteuning van de leveranciers van notulenbeheerssystemen, zodat ze met de verplichte standaarden in hun pakket werken. Daarnaast biedt het Agentschap Binnenlands Bestuur ook zelf een referentietool "Gelinkt Notuleren" aan. De toepassing kan via een webbrowser als zelfstandige tool gebruikt worden, al dan niet in combinatie met de eigen notulensoftware. De toepassing kan ook geïntegreerd worden in die notulensoftware. In samenwerking met ECG en VVSG zal het Agentschap Binnenlands Bestuur vijf sessies organiseren rond LBL0D en de installatievergadering. De betrokken organisaties zullen hierrond via de gebruikelijke kanalen (nieuwsbrief en website) communiceren.

De nieuwe regelgeving en het gebruik van "Gelinkt Notuleren" wordt voor het eerst toegepast bij de installatievergadering. Voor die installatievergadering zorgt het Agentschap Binnenlands Bestuur voor een vooraf opgestelde agenda en modelbesluiten die voldoen aan de nieuwe regelgeving én de verplichte standaarden. De modellen zullen in elk geval aangeboden worden via Gelinkt Notuleren. Wanneer de eigen software van een bestuur dat zelf nog niet aanbiedt, raden we dan ook aan Gelinkt Notuleren te gebruiken.

Besturen die Gelinkt Notuleren gebruiken, zijn er zeker van dat hun besluiten voldoen aan de standaarden, dat die besluiten correct gepubliceerd worden en dat de nieuwe mandatabank automatisch en dus zonder bijkomende administratieve lasten samengesteld kan worden. In het andere geval moeten de gegevens van de nieuw geïnstalleerde mandatarissen nog manueel ingevuld worden via het loket voor lokale besturen, wat niet wenselijk is.

Hierna geef ik toelichting bij de installatieprocedure van de lokale en provinciale organen.

Alle modellen van akten waarnaar in deze omzendbrief wordt verwezen, zijn raadpleegbaar op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>.

Nota's

(1) Hiermee worden de volgende decreten bedoeld:

1. Decreet van 4 mei 2018 betreffende de vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Puurs en Sint-Amands en tot wijziging van de bijlage bij het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds en de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011

2. Decreet van 4 mei 2018 betreffende de vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Kruishoutem en Zingem en tot wijziging van de bijlage bij het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds en de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011

3. Decreet van 4 mei 2018 betreffende de vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Meeuwen-Gruitrode en Opglabbeek en tot wijziging van de bijlage bij het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds en de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011

4. Decreet van 4 mei 2018 betreffende de vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Lovendegem, Waarschoot en Zomergem en tot wijziging van de bijlage bij het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds en de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011

5. Decreet van 4 mei 2018 betreffende de vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Neerpelt en Overpelt en tot wijziging van de bijlage bij het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds en de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011

6. Decreet van 4 mei 2018 betreffende de vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Deinze en Nevele en tot wijziging van de bijlage bij het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds en de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011

7. Decreet van 4 mei 2018 betreffende de vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Aalter en Knesselare en tot wijziging van de bijlage bij het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds en de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011

(2) Deze weblink wordt een 'URI' genoemd (uniform resource identifier).

(3) Voor meer informatie over het project en de gebruikte technologie verwijzen we graag naar <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/lokale-besluiten-als-gelinkte-open-data/>.

(4) <https://data.vlaanderen.be/doc/applicatieprofiel/mandatabank>

(5) <https://data.vlaanderen.be/doc/applicatieprofiel/besluit-publicatie>

Inhoudstafel

DEEL I. HET GEMEENTEBESTUUR.....	7
1. De benoeming van de burgemeester	7
1.1. Inhoud van de akte van voordracht.....	7
1.2. Indiening van de akte van voordracht.....	9
1.3. Onderzoek van de voordracht	9
1.4. Benoeming en eedaflegging.....	10
1.5. Opvolging tijdens de zittingsperiode.....	11
1.6. Ondeelbaarheid van mandaat burgemeester/voorzitter vast bureau	12
2. De installatie van de gemeenteraad.....	12
2.1. Bijeenroeping van de nieuwe gemeenteraad	12
2.2. Onderzoek van de geloofsbrieven.....	17
2.3. Eedaflegging.....	18
2.4. Rangorde van de gemeenteraadsleden	19
2.5. Ondeelbaarheid mandaat gemeenteraadslid/lid van de OCMW-raad	20
2.6. De fractievorming in de gemeenteraad.....	20
3. De verkiezing van de voorzitter van de gemeenteraad.....	21
3.1. Inhoud van de akte van voordracht.....	22
3.2. Indiening van de akte van voordracht.....	22
3.3. Onderzoek van de voordracht	23
3.4. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering.....	23
3.5. Opvolging tijdens de zittingsperiode	24
4. De verkiezing van de schepenen	25
4.1. Aantal schepenen	25
4.2. Het lidmaatschap van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst in het college van burgemeester en schepenen.....	26
4.3. Samenstelling van het college: personen van verschillend geslacht.....	26
4.4. Inhoud van de akte van voordracht.....	27
4.5. Indiening van de akte van voordracht.....	28
4.6. Onderzoek van de voordracht	28
4.7. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering	29
4.8. Eedaflegging van de schepenen	30
4.9. Rangorde van de schepenen	30
4.10. Opvolging tijdens de zittingsperiode.....	30
4.11. Afwijkende regeling in de randgemeenten en Voeren.....	32
DEEL II. OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN.....	33
1. De OCMW-raad.....	33
1.1. De installatie van rechtswege.....	33
1.2. Samenstelling van de OCMW-raad: personen van verschillend geslacht.....	33
1.3. Opvolging/vervanging lid dat is aangeduid overeenkomstig artikel 68, §2 van het Decreet Lokaal Bestuur 34	
1.4. Rangorde van de OCMW-raadsleden	34
1.5. Ondeelbaarheid mandaat gemeenteraadslid/lid van de OCMW-raad.....	35
2. De voorzitter van de OCMW-raad	35
3. Het vast bureau.....	36
3.1. Samenstelling en rangorde.....	36
3.2. Opvolging tijdens de zittingsperiode.....	36
3.3. Rechtstreekse verkiezing van de leden van het vast bureau in de zes randgemeenten en Voeren.....	36
4. Het bijzonder comité voor de sociale dienst.....	37
4.1. De verkiezing van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst	38

4.2. De verkiezing van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst	42
4.3. Overgangsregeling in afwachting van de installatie van het bijzonder comité voor de sociale dienst	50
5. De aanstelling van de vertegenwoordigers in de OCMW-verenigingen, vermeld in deel 3, titel 4, hoofdstukken 2 tot en met 6, van het Decreet Lokaal Bestuur	50
DEEL III. HET DISTRICTSBESTUUR	51
1. De installatie van de districtsraad	51
1.1 Bijeenroeping van de nieuwe districtsraad	51
1.2. Voorzitter van de installatievergadering van de nieuwe districtsraad	52
1.3. Onderzoek geloofsbrieven	52
1.4. Eedaflegging	53
1.5. Rangorde van de districtsraadsleden	53
1.6. Fractievorming	53
2. Verkiezing van de voorzitter van de districtsraad	53
2.1. Akte van voordracht	53
2.2. Onderzoek van de akte van voordracht	54
2.3. Opvolging tijdens de zittingsperiode	55
3. Verkiezing van de districtsschepenen	56
3.1. Aantal leden van het districtscollege	56
3.2. Samenstelling van het districtscollege: personen van verschillend geslacht	57
3.3. Akte van voordracht	57
3.4. Onderzoek van de voordracht	57
3.5. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering	58
3.6. Rangorde van de districtsschepenen	58
3.7. Eedaflegging van de districtsschepenen	58
3.8. Opvolging tijdens de zittingsperiode	59
4. Verkiezing districtsburgemeester	59
DEEL IV. HET PROVINCIEBESTUUR	60
1. De installatie van de provincieraad	60
1.1. Bijeenroeping van de nieuwe provincieraad	60
1.2. Onderzoek van de geloofsbrieven	61
1.3. Eedaflegging	61
1.4. Rangorde van de provincieraadsleden	62
1.5. Fractievorming in de provincieraad	62
2. De verkiezing van de voorzitter van de provincieraad	63
2.1. Inhoud van de akte van voordracht	63
2.2. Indiening van de akte van voordracht	63
2.3. Onderzoek van de voordracht	63
2.4. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering	63
2.5. Opvolging tijdens de zittingsperiode	64
3. De verkiezing van de gedeputeerden	64
3.1. Aantal gedeputeerden	64
3.2. Samenstelling van de deputatie: personen van verschillend geslacht	64
3.3. Inhoud van de akte van voordracht	65
3.4. Indiening van de akte van voordracht	65
3.5. Onderzoek van de voordracht	65
3.6. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering	66
3.7. Rangorde van de gedeputeerden	66
3.8. Opvolging tijdens de zittingsperiode	66

DEEL I. HET GEMEENTEBESTUUR

1. De benoeming van de burgemeester

De procedure voor de benoeming van de burgemeester op basis van de akte van voordracht is geregeld in artikel 58 tot en met 62 van het Decreet Lokaal Bestuur. De burgemeester wordt door de Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden, benoemd en legt de eed af in handen van de provinciegouverneur. Het is gebruikelijk dat de benoeming van en de eedaflegging door de burgemeester vóór de installatievergadering van januari 2019 plaatsvindt.

In de zes randgemeenten wordt de akte van voordracht van de burgemeester bevestigd door een stemming van de gemeenteraad. Daarna worden de notulen, samen met de akte van voordracht, aan de Vlaamse Regering bezorgd. Vanaf die stemming draagt de kandidaat-burgemeester de titel van aangewezen-burgemeester en oefent die alle functies uit die aan de burgemeester worden toevertrouwd. Zodra de Vlaamse Regering de akte van voordracht, die bevestigd is door de stemming van de gemeenteraad, ontvangt, beschikt ze over een termijn van zestig dagen om de aangewezen-burgemeester te benoemen of een beslissing tot weigering van de benoeming mee te delen (artikel 13bis van de Nieuwe Gemeentewet).

1.1. Inhoud van de akte van voordracht

Het model van de akte van voordracht voor een kandidaat-burgemeester (model GEM 1) is terug te vinden op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>.

Op de gedagtekende akte van voordracht worden de volgende gegevens ingevuld:

- a) de identiteitsgegevens en de handtekening van de kandidaat-burgemeester en van de eventuele opvolger(s). Als al bij de voordracht van de burgemeester wordt overeengekomen dat de voorgedragen kandidaat het ambt van burgemeester niet gedurende de volledige termijn van zes jaar zal uitoefenen, wordt op de akte van voordracht de einddatum van het mandaat vermeld. Ook kan dan al de naam van de kandidaat of kandidaten vermeld worden die de burgemeester achtereenvolgens zal of zullen opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat, alhoewel dat geen verplichting is. Het is dus mogelijk dat een einddatum in de akte wordt vermeld, zonder dat de naam van de opvolger(s) wordt aangegeven, maar er kan geen naam van een opvolger worden aangegeven zonder dat er een einddatum is vermeld. Als er een einddatum op de akte van voordracht is vermeld, is de burgemeester bij het bereiken van die einddatum van rechtswege ontslagnemend. Als ook de naam van de opvolger op de akte van voordracht is vermeld, wordt deze persoon van rechtswege als opvolger van de ontslagnemende burgemeester voorgedragen. Als de naam echter niet is vermeld, moet er een nieuwe akte van voordracht worden ingediend. Wanneer er twee of meer opvolgers vermeld worden, moeten ook twee of meer einddata ingevuld worden;
- b) de identiteitsgegevens van alle kandidaten die op 14 oktober 2018 zijn verkozen op de lijsten die aan de verkiezingen hebben deelgenomen. De verkozenen worden op de akte van voordracht gegroepeerd per lijst;
- c) de namen en de handtekeningen van de verkozenen die de voorgedragen kandidatuur steunen en die op dezelfde lijst als de kandidaat-burgemeester zijn verkozen;
- d) de namen en de handtekeningen van de verkozenen die de voorgedragen kandidatuur steunen en die op een andere lijst dan de kandidaat-burgemeester zijn verkozen.

Opgelet: Als de akte van voordracht wordt ingediend bij de provinciegouverneur in de periode tussen de gemeenteraadsverkiezingen en de installatie van de gemeenteraad, wordt bij het ontvankelijkheidsonderzoek van de akte van voordracht alleen rekening gehouden met de handtekeningen van de verkozenen voor de gemeenteraad. Alleen de handtekeningen van de effectief verkozenen en dus niet die van de opvolgers, tellen mee.

Als de akte van voordracht echter wordt ingediend na de installatievergadering van de gemeenteraad, wordt bij het ontvankelijkheidsonderzoek van de akte van voordracht alleen rekening gehouden met de handtekeningen van de gemeenteraadsleden (met andere woorden de verkozenen die op de installatievergadering de eed hebben afgelegd).

Niemand kan meer dan één akte van voordracht ondertekenen voor hetzelfde mandaat (toelichting: “voor hetzelfde mandaat” betekent dat men dus een akte van voordracht voor burgemeester mag ondertekenen, en daarnaast ook een akte van voordracht voor schepenen. Men mag een akte van voordracht voor burgemeester ondertekenen voorafgaand aan de installatievergadering, en opnieuw een akte van voordracht voor een nieuwe burgemeester tekenen als een vervanging noodzakelijk blijkt in de loop van de legislatuur). Overtreding van dat verbod heeft in alle akten van voordracht de ongeldigheid tot gevolg van alle handtekeningen die in strijd met dit voorschrift zijn geplaatst. Merk op: de akte zelf wordt hierdoor niet ongeldig, wel moet nagegaan worden of de akte nog ontvankelijk is. Een verkozene die meer dan één akte van voordracht ondertekent, kan voor de duur van de zittingsperiode van de gemeenteraad niet worden benoemd of verkozen als burgemeester, schepen, voorzitter van de gemeenteraad, voorzitter van een gemeenteraadscommissie, voorzitter of lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst, noch een dergelijk mandaat waarnemen. Ten aanzien van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 wordt de sanctie in het Decreet Lokaal Bestuur uitgebreid tot een aantal bijkomende mandaten, namelijk het mandaat van voorzitter en van lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst. Daarenboven geldt de uitsluiting niet alleen voor het verkozen of benoemd worden in de vermelde mandaten, maar ook voor het bekleden of waarnemen van de mandaten. Verkozenen die meer dan één akte van voordracht ondertekenen kunnen de gemeente ook niet vertegenwoordigen of kunnen namens de gemeente geen mandaat bekleden of waarnemen in gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen of andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen. Ze kunnen evenmin het OCMW vertegenwoordigen of namens het OCMW een mandaat bekleden of waarnemen in een vereniging of vennootschap als vermeld in deel 3, titel 4 van het Decreet Lokaal Bestuur of in andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen. Als de verkozene al een dergelijk mandaat bekleedt of waarneemt, vervalt dat van rechtswege.

Bij de akte van voordracht worden de volgende documenten gevoegd:

- a) een recent uittreksel uit het bevolkingsregister. Dat geldt als een getuigschrift van inschrijving in de bevolkingsregisters van de gemeente van de voorgedragen kandidaat en van de eventueel voorgedragen opvolgers;
- b) een recent bewijs van goed zedelijk gedrag van de voorgedragen kandidaat, door middel van een recent uittreksel uit het strafregister, model 1.⁶

Specifieke bepaling voor de akte van voordracht voor de kandidaat-burgemeester van een nieuwe gemeente

Voor de kandidaat die wordt voorgedragen als burgemeester voor de nieuwe gemeente en de eventuele opvolgers moet, als de akte van voordracht ingediend wordt voor de datum van de samenvoeging, bij de akte van voordracht

⁶ Het gaat meer specifiek over model 596-1

https://justitie.belgium.be/nl/themas_en_dossiers/documenten/documenten_aanvragen/uittreksel_strafregister

een recent uittreksel worden gevoegd uit het bevolkingsregister waaruit blijkt dat de kandidaat is ingeschreven in het bevolkingsregister van een van de samengevoegde gemeenten.

1.2. Indiening van de akte van voordracht

De akte van voordracht (model GEM 1) wordt voorgelegd aan de provinciegouverneur (of zijn gemachtigde).

1.3. Onderzoek van de voordracht

Zodra de provinciegouverneur de akte van voordracht van de kandidaat-burgemeester heeft ontvangen, controleert hij de ontvankelijkheid ervan.

De provinciegouverneur gaat in het bijzonder na of alle gegevens, vermeld onder Deel I, 1.1 zijn verstrekt. Hij controleert of de voorgedragen kandidaat:

1. de Belgische nationaliteit bezit;
2. niet onder een van de gevallen van onverenigbaarheid valt, vermeld in artikel 10 van het Decreet Lokaal Bestuur;
3. door voldoende verkozenen gesteund wordt;
4. niet eerder bij besluit van de Vlaamse Regering niet benoemd is, aangezien een voorgedragen kandidaat-burgemeester die niet benoemd is tijdens dezelfde bestuursperiode niet meer opnieuw kan worden voorgedragen, tenzij op basis van nieuwe feiten of nieuwe gegevens.

Om ontvankelijk te zijn, moet de akte van voordracht ondertekend zijn door meer dan de helft van alle verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen hebben deelgenomen én door een meerderheid van de kandidaten die verkozen zijn op de lijst van de voorgedragen kandidaat-burgemeester. De voorgedragen kandidaat en de eventuele opvolger(s) kunnen de voordracht mee ondertekenen. Als de lijst van de kandidaat-burgemeester slechts twee verkozenen telt, volstaat het dat een van hen de voordracht ondertekent.

Een akte van voordracht die na de installatievergadering van de gemeenteraad wordt voorgelegd, is alleen ontvankelijk als ze is ondertekend door meer dan de helft van de gemeenteraadsleden én door de meerderheid van de gemeenteraadsleden die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat-burgemeester zijn verkozen.

Als er een of meer opvolgers op de akte van voordracht zijn vermeld, moet die opvolger eveneens beschikken over een dubbele meerderheid, zoals dat het geval is voor de effectief voorgedragen burgemeester. Als aan die voorwaarde niet is voldaan, is de akte van voordracht in zijn geheel onontvankelijk.

De handtekeningen van de persoon die meer dan een akte van voordracht heeft ondertekend, worden als onbestaande beschouwd. Als daardoor niet meer wordt voldaan aan de dubbele meerderheidsvoorwaarde is de akte onontvankelijk. Als echter aan die voorwaarden wel nog is voldaan, is de akte ontvankelijk.

De provinciegouverneur wint ook het advies in van de procureur-generaal bij het hof van beroep van het rechtsgebied waarin de (nieuwe) gemeente ligt. In dat advies moet minstens vermeld worden of er een informatie- of onderzoeksprocedure of gerechtelijke vervolgingen ten laste van de voorgedragen kandidaat-burgemeester hangende zijn.

Als er inderdaad sprake is van een informatie- of onderzoeksprocedure of gerechtelijke vervolging, en het advies van de procureur-generaal bij het hof van beroep te weinig preciseringen geeft over de ten laste gelegde feiten of over de ernst van een ingediende klacht, moet de provinciegouverneur aanvullende inlichtingen aan het parket vragen.

Na die controles te hebben uitgevoerd en het advies van de procureur-generaal te hebben ontvangen, brengt de provinciegouverneur aan de minister een omstandig advies uit over de geschiktheid van de kandidaat om het ambt van burgemeester te vervullen. Dat advies mag zich niet beperken tot de weergave van de resultaten van het onderzoek dat de provinciegouverneur heeft verricht naar de ontvankelijkheid van de voordracht. De provinciegouverneur wordt geacht ook een persoonlijke visie te geven over de voorgedragen kandidaat. Belangrijk daarbij is het oordeel van de provinciegouverneur over de bekwaamheden en morele kwaliteiten van de kandidaat die nodig zijn voor een correcte uitoefening van het ambt van burgemeester.

Bij het uitbrengen van een advies houdt de provinciegouverneur bovendien rekening met de mogelijkheid die is ingeschreven in artikel 156 van het Decreet Lokaal Bestuur, waarbij aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid gegeven wordt om aan de burgemeester tuchtsancties op te leggen wegens kennelijk wangedrag of grove nalatigheid. De provinciegouverneur moet dus nagaan of de voorgedragen kandidaat geen handelingen heeft gesteld die eventueel aanleiding kunnen geven tot het opleggen van een tuchtsanctie en die een eventuele benoeming in de weg kunnen staan.

Zo zal bijvoorbeeld een strafrechtelijke veroordeling van een kandidaat voor een overtreding die op geen enkele wijze een goed en efficiënt bestuur van de gemeente in het gedrang kan brengen, geen aanleiding geven tot een negatief advies (bijvoorbeeld een verkeersovertreding zonder samenhangend misdrijf). Als echter onbetwistbaar vaststaat (hetzij gezien het gerechtelijke verleden van de kandidaat, hetzij gezien bepaalde vervolgingen, hetzij gezien een vroeger optreden als hoofd van de politie) dat de kandidaat niet over het morele gezag beschikt om de gemeente te leiden, moet daar in het advies wel rekening mee gehouden worden.

Samenvattend kan worden gesteld dat het advies van de provinciegouverneur geen moraliteitsverslag is, maar een evaluatie van de mogelijkheid om tot een correcte ambtsuitoefening te komen, gebaseerd op verifieerbare gegevens.

De provinciegouverneur start het onderzoek (inwinnen advies procureur-generaal, onderzoek naar tuchtfeiten en persoonlijke evaluatie) van de voordracht van de opvolger drie maanden voordat de burgemeester van rechtswege ontslagnemend is. Het onderzoek verloopt op identieke wijze als hierboven beschreven. De voorgedragen kandidaat-opvolger moet ononderbroken blijven voldoen aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden.

1.4. Benoeming en eedaflegging

Na de verkiezingen blijft de aftredende burgemeester in functie tot de nieuwe burgemeester geïnstalleerd is. Een burgemeester is pas geïnstalleerd als hij op de datum die het benoemingsbesluit bepaalt, de eed als burgemeester heeft afgelegd. Concreet betekent dat in de praktijk dat eerst het benoemingsbesluit van de burgemeester wordt ondertekend, dat vervolgens de benoemde burgemeester in handen van de provinciegouverneur de eed aflegt en daarna het ambt opneemt op de datum die door het benoemingsbesluit is bepaald.

Bij ministerieel besluit wordt de nieuwe burgemeester benoemd ten vroegste met ingang van 1 januari 2019. De provinciegouverneur, het gemeentebestuur en de benoemde burgemeester ontvangen een afschrift van dat besluit.

De provinciegouverneur nodigt na de ontvangst van het benoemingsbesluit de burgemeester uit om de eed af te leggen. Het is gebruikelijk dat dat al voor 1 januari gebeurt. De eedformule luidt: “Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen.”

Als er een procedure is opgestart bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, is tegen de uitspraak van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen een beroep mogelijk bij de Raad van State binnen acht dagen na de kennisgeving. Als de Vlaamse Regering vóór de uitspraak van de Raad van State tegen de beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen de burgemeester van de gemeente in kwestie benoemt, heeft die benoeming pas uitwerking vanaf de betekening van het arrest van de Raad van State dat de verkiezingen niet geheel of gedeeltelijk ongeldig verklaart of de zetelverdeling niet wijzigt (artikel 28 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges).

In de randgemeenten wordt de akte van voordracht van de burgemeester bevestigd door een stemming van de gemeenteraad en aan de Vlaamse Regering bezorgd. Vanaf die stemming is de kandidaat-burgemeester aangewezen-burgemeester, draagt hij de titel van “aangewezen-burgemeester” en oefent hij alle functies uit die aan de burgemeester worden toevertrouwd. Hij wordt evenwel niet als schepen vervangen, indien hij als schepen werd verkozen (artikel 13bis van de Nieuwe Gemeentewet).

Wanneer, in de randgemeenten en in Voeren, bij de installatie van de gemeenteraad na een algehele vernieuwing van de raad geen burgemeester is benoemd, wijst de gemeenteraad een schepen of een gemeenteraadslid van Belgische nationaliteit aan om, in afwachting van die benoeming, het ambt van burgemeester waar te nemen (artikel 14 van de Nieuwe Gemeentewet).

1.5. Opvolging tijdens de zittingsperiode

Als de akte van voordracht van burgemeester een einddatum van het mandaat van de burgemeester vermeldt, kan op de akte van voordracht een of meer kandidaat-opvolgers vermeld worden. Bij het bereiken van de einddatum van het mandaat is de burgemeester van rechtswege ontslagnemend. Als het mandaat eindigt voor de einddatum die vermeld is in de akte van voordracht, of als de eerste kandidaat-opvolger zijn mandaat niet opneemt, wordt de voordracht van de eerstvolgende opvolger die vermeld is in de akte, vervroegd.

Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen of als er geen opvolger is vermeld, wordt tot vervanging overgegaan overeenkomstig artikel 62 van het Decreet Lokaal Bestuur: als er in de akte van voordracht geen opvolger is aangewezen, moeten de gemeenteraadsliden een nieuwe kandidaat-burgemeester voordragen. Dat is het geval als de kandidaat-burgemeester het mandaat niet aanvaardt of als de burgemeester van zijn mandaat vervallen wordt verklaard, als de burgemeester als verhinderd wordt beschouwd, afgezet wordt, geschorst wordt, ontslag neemt of overlijdt.

Bijvoorbeeld: wanneer een kandidaat-burgemeester die ook minister in de Vlaamse Regering is, wordt benoemd en de eed heeft afgelegd in handen van de provinciegouverneur, zal op de installatievergadering worden vastgesteld dat hij wettelijk verhinderd is om het ambt van burgemeester uit te oefenen. Hij blijft in dat geval titelvoerend burgemeester. De gemeenteraadsliden moeten een nieuwe voordracht doen ten gunste van een kandidaat-burgemeester die het ambt zal waarnemen totdat de periode van verhindering van de titelvoerende burgemeester eindigt (in dit geval door het feit dat hij geen Vlaams minister meer is).

Voor die gevallen, en voor iedere opvolging in de loop van de zittingsperiode, kan gebruikgemaakt worden van het model van de akte van voordracht voor een kandidaat-burgemeester tijdens de zittingsperiode (model GEM 2), dat terug te vinden is op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>.

1.6. Ondeelbaarheid van mandaat burgemeester/voorzitter vast bureau

Overeenkomstig artikel 79 van het Decreet Lokaal Bestuur is de burgemeester van rechtswege de voorzitter van het vast bureau.

De mandaten zijn ondeelbaar, wat inhoudt dat de gevolgen die verbonden zijn aan het mandaat (verval, verhindering, ontslag en afstand) hun uitwerking hebben in de beide rechtspersonen.

Met toepassing van artikel 81 van het Decreet Lokaal Bestuur heeft het einde van het mandaat als voorzitter van het vast bureau ook het einde van het mandaat als burgemeester tot gevolg en omgekeerd (artikel 62, vijfde lid, Decreet Lokaal Bestuur).

Deze ondeelbaarheid geldt niet in de randgemeenten en Voeren.

2. De installatie van de gemeenteraad

De procedure voor de installatie van de gemeenteraad is geregeld in artikel 4 tot en met 17 van het Decreet Lokaal Bestuur. Specifieke bepalingen voor de installatie van de eerste gemeenteraad van de nieuwe gemeente (na samenvoeging) zijn opgenomen in artikel 353 van het Decreet Lokaal Bestuur. Op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht> staan alle modellen van akten van voordracht ter beschikking.

2.1. Bijeenroeping van de nieuwe gemeenteraad

Als de verkiezing van 14 oktober 2018 geldig wordt verklaard, vindt de installatievergadering van de nieuwe gemeenteraad plaats op een van de eerste vijf werkdagen van de maand januari. Als er geen oproeping is gebeurd door de uittredende voorzitter van de gemeenteraad, vindt de installatievergadering van rechtswege plaats op de eerste werkdag van januari in het gemeentehuis om 20 uur. Dat is op woensdag 2 januari 2019 om 20 uur. Het Decreet Lokaal Bestuur geeft aan de uittredende voorzitter van de gemeenteraad de mogelijkheid de plaats, de dag (binnen de eerste vijf werkdagen) en het tijdstip te bepalen waarop de installatievergadering bijeenkomt.

De verkozen gemeenteraadsleden worden door de uittredende voorzitter van de gemeenteraad ten minste veertien dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad op de hoogte gebracht van de datum, het uur en de plaats van de installatievergadering. Hoewel de gemeenteraad van rechtswege op 2 januari 2019 om 20 uur samenkomt als er geen oproeping is gebeurd door de uittredende voorzitter van de gemeenteraad, brengt de algemeen directeur voor de goede orde ten minste acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad de nieuw verkozen gemeenteraadsleden daarvan op de hoogte.

Doordat de installatievergadering van de gemeenteraad plaatsvindt op een van de eerste vijf werkdagen van januari, zijn er vijf mogelijke data waarop een installatievergadering kan plaatsvinden. Daaraan gekoppeld zijn er vijf

mogelijke uiterste data van oproeping door de uittredende voorzitter van de gemeenteraad, uiterlijk veertien dagen voor de dag van de installatievergadering, en daarnaast vijf mogelijke uiterste data voor het indienen van de akten van voordracht uiterlijk acht dagen voor de dag van de installatievergadering. De akten van voordracht worden bezorgd aan de algemeen directeur.

Schema in het geval van een installatievergadering op uitnodiging van de uittredend voorzitter van de gemeenteraad:

datum installatievergadering	uiterste datum van oproeping (ten minste veertien dagen voor de installatievergadering)	uiterste datum voor het bezorgen akten van voordracht aan de algemeen directeur (uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering) (*)
woensdag 2 januari 2019	woensdag 19 december 2018	dinsdag 25 december 2018 (*)
donderdag 3 januari 2019	donderdag 20 december 2018	woensdag 26 december 2018 (*)
vrijdag 4 januari 2019	vrijdag 21 december 2018	donderdag 27 december 2018 (*)
maandag 7 januari 2019	maandag 24 december 2018	zondag 30 december 2018 (*)
dinsdag 8 januari 2019	dinsdag 25 december 2018	maandag 31 december 2018 (*)

* Gelieve rekening te houden met de openingsuren en zon- en feestdagen van het bestuur indien u een akte tegen ontvangstbewijs wenst te overhandigen.

Schema bij een installatievergadering van rechtswege, als er geen oproeping is gebeurd door de uittredend voorzitter van de gemeenteraad en bij een installatie van de gemeenteraad van een nieuwe gemeente:

datum installatievergadering	uiterste datum van kennisgeving (ten minste acht dagen voor de installatievergadering)	uiterste datum voor het bezorgen akten van voordracht aan de algemeen directeur (uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering) (*)
woensdag 2 januari 2019	dinsdag 25 december 2018	dinsdag 25 december 2018 (*)

* Gelieve rekening te houden met de openingsuren en zon- en feestdagen van het bestuur indien u een akte tegen ontvangstbewijs wenst te overhandigen.

Het is van belang dat de uittredende voorzitter van de gemeenteraad en de algemeen directeur heldere afspraken maken over de datum van de installatievergadering en het tijdig versturen van de uitnodigingen daarvoor, en dat zeker in de volgende gevallen:

- Als de uittredende voorzitter van de gemeenteraad de installatievergadering laat doorgaan op de vijfde werkdag van januari (dit is op dinsdag 8 januari), heeft hij in principe tijd tot 25 december om de oproeping te doen. Het is echter van belang dat de algemeen directeur door de uittredende voorzitter van de gemeenteraad uiterlijk op maandag 23 december in kennis wordt gesteld van een installatievergadering op 8 januari. Zo niet zou de algemeen directeur er op 24 december 2018 kunnen van uitgaan dat de installatievergadering van rechtswege plaatsvindt op 2 januari 2019 en dat hij dus uiterlijk 25 december 2018 de uitnodiging daarvoor moet versturen.

- Het is daarnaast ook van belang dat de uittredende voorzitter van de gemeenteraad uiterlijk 23 december de verkozen gemeenteraadsleden uitnodigt voor een mogelijke installatievergadering op 8 januari. Als die uitnodiging niet op 23 december gebeurt, zouden de verkozen gemeenteraadsleden er immers van uit kunnen gaan dat de installatievergadering van rechtswege plaatsvindt op 2 januari 2019 en ze dus uiterlijk 25 december de akten van voordracht moeten bezorgen aan de algemeen directeur, terwijl ze voor een installatievergadering op 8 januari daarvoor tijd zouden hebben tot maandag 31 december.

Zoals hierboven beschreven, moet de uittredende voorzitter van de gemeenteraad ten minste veertien dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad de verkozen gemeenteraadsleden op de hoogte brengen van de datum, het uur en de plaats van de installatievergadering (artikel 6, §1, eerste en tweede lid, van het Decreet Lokaal Bestuur). De voorgedragen kandidaat-voorzitter, kandidaat-leden en hun opvolgers van het bijzonder comité voor de sociale dienst worden opgeroepen voor de vergadering van de OCMW-raad aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad (artikel 88 van het Decreet Lokaal Bestuur).

De leden en kandidaat-opvolgers van het bijzonder comité voor de sociale dienst worden schriftelijk voorgedragen door de verkozenen voor de gemeenteraad. Uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad bezorgen de verkozenen de akten van voordracht voor de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst aan de algemeen directeur (artikel 92, eerste en tweede lid van het Decreet Lokaal Bestuur).

Als in de periode tussen de oproeping door de uittredende voorzitter van de gemeenteraad (dit is zoals hierboven beschreven ten minste veertien dagen voor de installatievergadering), en de uiterlijke indiendatum van de akten van voordracht (dit is, zoals hierboven beschreven, uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad), een akte van voordracht wordt ingediend overeenkomstig artikel 92 van het Decreet Lokaal Bestuur waarop een kandidaat-lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst wordt voorgedragen dat geen verkozen raadslid is en dus nog niet is opgeroepen voor de installatievergadering van de gemeenteraad, brengt de uittredende voorzitter van de gemeenteraad die kandidaat onmiddellijk op de hoogte van de datum, het uur en de plaats van de installatievergadering.

Tegen de verkiezing, georganiseerd op 14 oktober 2018, kan er een bezwaar worden ingediend bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen met toepassing van artikel 203 en 204 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011. De procedure voor de behandeling van een bezwaar is opgenomen in artikel 22 tot en met 27 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet). Tegen de uitspraak van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen is beroep mogelijk bij de Raad van State, binnen acht dagen na de kennisgeving van de beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen. De Raad van State doet in volle rechtsmacht uitspraak over het beroep binnen een termijn van zestig dagen (artikel 28, eerste en tweede lid, DBRC).

Bijgevolg is het mogelijk dat de gemeenteraad niet kan samenkomen op een van de eerste vijf werkdagen van de maand januari als de Raad voor Verkiezingsbetwistingen of de Raad van State niet tijdig een uitspraak zou hebben gedaan. In dat geval moet worden gewacht tot de uitslag van de verkiezing definitief is vooraleer kan worden overgegaan tot de installatie van de nieuwe gemeenteraad.

Artikel 610, Decreet Lokaal Bestuur bevat een overgangsregeling voor de gevallen dat er in een gemeente een bezwaar tegen de verkiezing, georganiseerd op 14 oktober 2018, werd ingediend en er op 1 januari 2019 nog geen definitieve uitspraak is. Dat houdt in dat in die gemeente de inwerkingtreding van het Decreet Lokaal Bestuur, vermeld in artikel 609, eerste lid, tijdelijk wordt uitgesteld en de bepalingen van het Gemeentedecreet van 15 juli

2005, het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016 en het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking van toepassing blijven totdat de nieuwe bestuursorganen geïnstalleerd kunnen worden.

Dit betekent dat de huidige zetelende bestuursorganen hun bevoegdheden verder blijven uitoefenen binnen het decretale kader dat vóór het Decreet Lokaal Bestuur van kracht is, met toepassing van de relevante bepalingen van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016 en het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking.

Er kunnen zich de volgende twee situaties voordoen als er een bezwaar is ingediend tegen de verkiezing van 14 oktober 2018 waarover op 1 januari 2019 nog geen definitieve uitspraak is:

1° die verkiezing wordt vervolgens geldig verklaard en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen verwerpt het bezwaar. Ofwel wordt er geen beroep ingesteld tegen het arrest van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, ofwel wordt er wel een beroep tegen ingesteld en doet de Raad van State in volle rechtsmacht uitspraak over de geldigheid van de verkiezing. In dat geval is geldt de hierboven beschreven overgangsregeling vanaf 1 januari 2019 tot de dag waarop de uitslag van de verkiezing definitief is, dat wil zeggen tot op het moment er geen rechtsmiddelen meer openstaan tegen het arrest van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen of van de Raad van State;

2° die verkiezing wordt vervolgens ongeldig verklaard. De Raad voor Verkiezingsbetwistingen verklaart de verkiezingen ongeldig. Ofwel wordt er geen beroep ingesteld tegen het arrest van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, ofwel wordt er wel een beroep tegen ingesteld en doet de Raad van State in volle rechtsmacht uitspraak. Als de verkiezingen ongeldig verklaard worden en er nieuwe verkiezingen georganiseerd moeten worden, geldt de hierboven beschreven overgangsregeling vanaf 1 januari 2019 tot de dag waarop de uitslag van de nieuwe verkiezing definitief is, dat wil zeggen tot op het moment dat er tegen die verkiezing geen rechtsmiddelen meer openstaan.

Als de nieuw verkozen gemeenteraadsleden niet zijn bijeengeroepen overeenkomstig de voorgeschreven regels door de uittredende voorzitter, roept een uittredend lid van het college van burgemeester en schepenen de raad bijeen. De rangorde van de schepenen moet daarbij in acht genomen worden. De burgemeester wordt geacht een hogere rang in te nemen dan een schepen.

Er moet altijd, ook als de installatievergadering van rechtswege plaatsvindt, een agenda worden bezorgd aan de te installeren raadsleden. Die agenda vloeit in belangrijke mate voort uit het Decreet Lokaal Bestuur zelf.

De volgende handelingen en beslissingen zijn aan de orde op de installatievergadering van de gemeenteraad:

- kennisname van de geldigverklaring van de verkiezingen;
- kennisname van de benoeming en de eedaflegging van de burgemeester (Deel I, 1.4);
- het onderzoek van de geloofsbriefen van de verkozen gemeenteraadsleden (Deel I, 2.2);
- de eedaflegging van de verkozen gemeenteraadsleden (Deel I, 2.3);
- de bepaling van de rangorde van de gemeenteraadsleden (Deel I, 2.4); – zie ook verder (Deel II, 1.3 en Deel II, 1.4);
- de fractievorming in de gemeenteraad (Deel I, 2.6);

- de verkiezing van de voorzitter van de gemeenteraad (Deel I, 3); – zie ook verder (Deel II, 2);
- de verkiezing van de schepenen (Deel I, 4), met inbegrip van de eedaflegging en de bepaling van de rangorde van de schepenen (Deel I, 4.9 en Deel I, 4.10);
- (eventueel) de verkiezing van de politieraadsleden (conform de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus en conform de omzendbrief van 14 november 2012 betreffende de verkiezing en de installatie van de politieraadsleden van een meergemeentezone.

Specifieke bepalingen voor de bijeenroeping van de eerste gemeenteraad van een nieuwe gemeente

Voor de bijeenroeping van de eerste gemeenteraad van de nieuwe gemeente gelden de hierna volgende specifieke regels, die zijn uitgewerkt in artikel 353 van het Decreet Lokaal Bestuur.

In geval van de samenvoeging van twee of meer gemeenten geldt als principe dat de nieuwe gemeente ontstaat op 1 januari van het jaar dat volgt op de eerste verkiezing van de nieuwe gemeenteraad. Als de verkiezing van 14 oktober 2018 geldig verklaard wordt, vindt de installatievergadering van de gemeenteraad van rechtswege plaats om 20 uur, op de eerste werkdag van januari 2019. Dat is op woensdag 2 januari 2019. Behalve als er een andere afspraak tussen de samengevoegde gemeenten is, vindt de installatievergadering plaats in het gemeentehuis van de gemeente waarvan de algemeen directeur aangewezen is als coördinator (artikel 353, §1, 2°, en artikel 600, §2, van het Decreet Lokaal Bestuur).

De verkozen gemeenteraadsleden worden door de algemeen directeur-coördinator ten minste acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad op de hoogte gebracht van de datum, het uur en de plaats van de installatievergadering.

Tegen de verkiezing van de nieuwe gemeenteraad kan echter bezwaar worden ingediend bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen. In dat verband kan verwezen worden naar de toelichting bij de overige gemeenten (zie Deel I, 2.1.). Dit heeft in de nieuwe gemeenten twee gevolgen:

1. Artikel 610, Decreet Lokaal Bestuur bevat een overgangsregeling voor de gevallen dat er in een gemeente een bezwaar tegen de verkiezing, georganiseerd op 14 oktober 2018, werd ingediend en er op 1 januari 2019 nog geen definitieve uitspraak is. Dat houdt in dat in die gemeente de inwerkingtreding van het Decreet Lokaal Bestuur, vermeld in artikel 609, eerste lid, tijdelijk wordt uitgesteld en de bepalingen van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016 en het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking van toepassing blijven totdat de nieuwe bestuursorganen geïnstalleerd kunnen worden.
2. In afwachting van de definitieve uitspraak over het bezwaar moeten de bestuursorganen van de samengevoegde gemeenten op basis van het continuïteitsbeginsel elk apart hun bevoegdheden verder kunnen blijven uitoefenen totdat de nieuwe gemeenteraad geïnstalleerd kan worden. In artikel 355/1, Decreet Lokaal Bestuur, wordt daarom gepreciseerd dat de samenvoegingsdatum wordt uitgesteld als er tegen de eerste verkiezing van de nieuwe gemeenteraad bezwaar wordt ingediend en er op 31 december van het jaar waarin de verkiezing wordt georganiseerd, nog geen definitieve uitspraak is.

Als er bezwaar is ingediend tegen de eerste verkiezing van de nieuwe gemeenteraad en als er op 31 december van het jaar waarin de verkiezing wordt georganiseerd, nog geen uitspraak is, kunnen de volgende twee situaties zich voordoen:

1° die verkiezing wordt vervolgens geldig verklaard en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen verwerpt het bezwaar. Ofwel wordt er geen beroep ingesteld tegen het arrest van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, ofwel wordt er wel een beroep tegen ingesteld en doet de Raad van State in volle rechtsmacht uitspraak over de geldigheid van de verkiezing. In dat geval is vereist dat de samengevoegde gemeenten verder blijven bestaan tot de dag waarop de uitslag van de verkiezing definitief is, dat wil zeggen tot op het moment dat er geen rechtsmiddelen meer openstaan tegen het arrest van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen of van de Raad van State;

2° die verkiezing wordt vervolgens ongeldig verklaard. De Raad voor Verkiezingsbetwistingen verklaart de verkiezingen ongeldig. Ofwel wordt er geen beroep ingesteld tegen het arrest van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, ofwel wordt er wel een beroep tegen ingesteld en doet de Raad van State in volle rechtsmacht uitspraak daarover. Als de verkiezingen ongeldig verklaard worden en er nieuwe verkiezingen georganiseerd moeten worden, is vereist dat de samengevoegde gemeenten blijven bestaan tot de dag waarop de uitslag van de nieuwe verkiezing definitief is, dat wil zeggen tot op het moment dat er tegen die verkiezing geen rechtsmiddelen meer openstaan.

Als de nieuw verkozen gemeenteraadsleden niet zijn bijeengeroepen overeenkomstig de voormelde bepalingen, worden ze bijeengeroepen door een uittredend lid van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waarvan de algemeen directeur aangewezen is als coördinator volgens hun rangorde, waarbij de burgemeester wordt geacht een hogere rang in te nemen dan een schepenen (artikel 353, § 1 van het Decreet Lokaal Bestuur).

Het gemeentehuis van de gemeente waarvan de algemeen directeur aangewezen is als coördinator, doet dienst als gemeentehuis van de nieuwe gemeente zolang de gemeenteraad geen ander gebouw als gemeentehuis heeft gekozen (artikel 353, § 4, en artikel 600, § 2, van het Decreet Lokaal Bestuur).

2.2. Onderzoek van de geloofsbrieven

De uittredende voorzitter van de gemeenteraad zit de installatievergadering voor. Hij blijft voorzitter van de gemeenteraad tot een nieuwe voorzitter verkozen is. Als de uittredende voorzitter om een of andere reden de installatievergadering niet kan voorzitten, wordt de vergadering voorgezeten door een uittredend lid van het college van burgemeester en schepenen volgens hun rangorde, waarbij de burgemeester wordt geacht een hogere rang in te nemen dan een schepenen (artikel 6, § 2, en artikel 43, § 4, van het Decreet Lokaal Bestuur).

Nadat de vergadering geopend is, onderzoekt de gemeenteraad de geloofsbrieven van de verkozen gemeenteraadsleden (artikel 6, § 3, van het Decreet Lokaal Bestuur). De gemeenteraad is bevoegd om zich uit te spreken over eventuele bezwaren in verband met de verkiesbaarheidsvoorwaarden. Die bezwaren moeten vóór het onderzoek van de geloofsbrieven ingediend worden bij de gemeenteraad. De geloofsbrieven omvatten de schriftelijke bewijsstukken die alle verkozenen die opgeroepen zijn om de eed af te leggen, moeten voorleggen en waaruit blijkt dat ze op een wettige wijze zijn verkozen en dat er tegen hun verkiezing geen bezwaren zijn. Ze moeten een recent uittreksel uit het bevolkings- of rijksregister, een recent uittreksel uit het strafregister, model 1, en een verklaring op eer dat ze zich niet bevinden in een van de gevallen van onverenigbaarheid zoals bepaald in artikel 10 van het Decreet Lokaal Bestuur, voorleggen. Het onderzoek gaat na of de verkozenen nog aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden voldoen en zich niet in een van de gevallen van onverenigbaarheid bevinden. Het onderzoek van de geloofsbrieven door de gemeenteraad resulteert in een besluit van de gemeenteraad. Na de beslissing van de gemeenteraad houdende goedkeuring van de geloofsbrieven, leggen de betrokkenen de eed af in

handen van de voorzitter van de gemeenteraad. Nadat akte is genomen van deze eedaflegging zijn de betrokkenen geïnstalleerd als gemeenteraadslid. Hierover moet niet gestemd worden. De goedkeuring van de geloofsbrieven en de aanstelling en rangorde van de gemeenteraadsliden mag samen in één besluit genomen worden. Om de installatievergadering vlot te laten verlopen, is het noodzakelijk dat de kandidaat-raadsleden de stukken uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering aan het secretariaat van de algemeen directeur bezorgen.

Tegen de beslissing van de gemeenteraad over de geloofsbrieven kan beroep worden ingesteld bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen op basis van artikel 147, tweede lid, van het Decreet Lokaal Bestuur.

Verkozen gemeenteraadsliden die zich op het ogenblik van de installatievergadering in een situatie bevinden die onverenigbaar is met het lidmaatschap van de gemeenteraad, kunnen de eed niet afleggen en worden bijgevolg geacht afstand te doen van het hun toegekende mandaat (artikel 11, eerste lid, van het Decreet Lokaal Bestuur).

De Raad voor Verkiezingsbetwistingen doet uitspraak over de geschillen die rijzen in verband met de afstand van het mandaat van gemeenteraadslid op basis van artikel 147, eerste lid, van het Decreet Lokaal Bestuur.

Specifieke bepalingen voor het voorzitten van de installatievergadering van de gemeenteraad van een nieuwe gemeente

De installatievergadering van de eerste gemeenteraad van de nieuwe gemeente wordt voorgezeten door de uittredende voorzitter van de gemeenteraad van de gemeente waarvan de algemeen directeur aangewezen is als coördinator. Die blijft voorzitter van de gemeenteraad tot een nieuwe voorzitter verkozen is. Als de uittredende voorzitter de installatievergadering niet kan voorzitten, wordt de vergadering voorgezeten door een uittredend lid van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waarvan de algemeen directeur aangewezen is als coördinator, in volgorde van hun rang (artikel 353, §2, eerste lid en artikel 600, §2, van het Decreet Lokaal Bestuur).

De samengevoegde gemeenten kunnen in onderlinge afspraak een van de andere voorzitters van de gemeenteraden van de samengevoegde gemeenten aanwijzen om de installatievergadering voor te zitten (artikel 353, §2, tweede lid, van het Decreet Lokaal Bestuur).

2.3. Eedaflegging

Voor ze hun mandaat aanvaarden, leggen de verkozen gemeenteraadsliden van wie de geloofsbrieven zijn goedgekeurd, in openbare vergadering de volgende eed af in handen van de voorzitter van de installatievergadering: "Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen." De voorzitter van de installatievergadering legt, als die herkozen is als gemeenteraadslid, de eed af in handen van de burgemeester. Als de uittredende burgemeester de installatievergadering voorziet en herkozen is als gemeenteraadslid, legt die de eed af in handen van het oudste gemeenteraadslid, behalve als iemand anders de eed heeft afgelegd als burgemeester. In dat geval legt de uittredende burgemeester de eed af in handen van de nieuwbenoemde burgemeester. De burgemeester die de eed al heeft afgelegd bij de provinciegouverneur, hoeft niet nogmaals de eed af te leggen als gemeenteraadslid (artikel 6, §3, en artikel 59 van het Decreet Lokaal Bestuur).

De verkozen gemeenteraadsliden die voor hun installatie afstand willen doen van hun mandaat, brengen de voorzitter van de gemeenteraad daarvan schriftelijk op de hoogte. De afstand wordt definitief zodra de gemeenteraad daarvan kennis heeft genomen (artikel 8 van het Decreet Lokaal Bestuur).

De verkozen gemeenteraadsleden die aanwezig zijn op de installatievergadering en die de eed niet afleggen, worden geacht afstand te hebben gedaan van hun mandaat. De verkozen gemeenteraadsleden die niet aanwezig zijn op de installatievergadering en die, nadat ze daartoe uitdrukkelijk zijn opgeroepen, zonder geldige reden afwezig zijn op de eerste daaropvolgende vergadering, worden eveneens geacht afstand te hebben gedaan van hun mandaat (artikel 6, §4 en §5, van het Decreet Lokaal Bestuur).

Specifieke bepaling voor verkozen gemeenteraadsleden van een nieuwe gemeente die voor hun installatie afstand willen doen van hun mandaat

Aangezien overeenkomstig artikel 353, §2, van het Decreet Lokaal Bestuur de installatievergadering van de gemeenteraad van een nieuwe gemeente wordt voorgezeten door de uittredende voorzitter van de gemeenteraad van de gemeente waarvan de algemeen directeur is aangewezen als coördinator, brengen verkozen gemeenteraadsleden van een nieuwe gemeente die voor hun installatie afstand willen doen van hun mandaat, voor de goede orde de uittredende voorzitter, vermeld in artikel 353, §2, van het Decreet Lokaal Bestuur, daarvan schriftelijk op de hoogte.

2.4. Rangorde van de gemeenteraadsleden

Het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 bevatte in artikel 8, §4, tweede lid, en artikel 50, §2, een impliciete rangordebepaling voor de vervanging van de voorzitter van de gemeenteraad respectievelijk van de schepenen. Het Decreet Lokaal Bestuur bevat een expliciete rangordebepaling in artikel 6, §7. De bepaling van de rangorde van de gemeenteraadsleden blijft zoals in het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 gebaseerd op anciënniteit of, in voorkomend geval, op het aantal naamstemmen of lijststemmen.

De vaststelling van de rangorde van de gemeenteraadsleden is, zoals hierboven al aangegeven, van belang om te voorzien in de vervanging van de voorzitter van de gemeenteraad (als die niemand schriftelijk heeft aangewezen) of van een schepen, als die tijdelijk afwezig is. Daarnaast verwijst artikel 56, §3, 10°, van het Decreet Lokaal Bestuur naar artikel 125 van de Nieuwe Gemeentewet, dat uitdrukkelijk voorziet in de mogelijkheid dat een ambtenaar van de burgerlijke stand bij zijn verhindering tijdelijk vervangen wordt door de burgemeester, een schepen of een raadslid in de volgorde van hun benoeming.

De rangschikking wordt vastgesteld aan de hand van de anciënniteit van de raadsleden. De anciënniteit omvat de hele tijdsduur waarin een gemeenteraadslid deel heeft uitgemaakt van de gemeenteraad van een gemeente. Die tijdsduur mag onderbroken zijn.⁷

Bij gelijke anciënniteit geniet het gemeenteraadslid de voorkeur dat bij de laatste volledige vernieuwing van de gemeenteraad het hoogste aantal naamstemmen heeft behaald. Bij een gelijk aantal naamstemmen geniet het gemeenteraadslid dat kandidaat was op de lijst die bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste stemmen heeft behaald, de voorkeur.

Wie ziek of verhinderd is op de installatievergadering, kan de beoogde rangorde innemen, maar opvolgers die na de installatievergadering worden geïnstalleerd, sluiten op het einde aan. De opvolgers die als raadslid worden

⁷ Dit wordt toegelicht in het vierde lid van de memorie van toelichting bij artikel 6, Decreet Lokaal Bestuur

geïnstalleerd, worden onderaan de ranglijst bijgeschreven, volgens de datum van hun eedaflegging. Verkozenen die hun eed pas op de eerstvolgende gemeenteraadszitting na de installatievergadering hebben afgelegd, evenals opvolgers die wegens afstand van mandaat of overlijden van een verkozen raadslid samen met de nieuwe raadsleden tijdens de installatievergadering van de gemeenteraad of op de eerstvolgende gemeenteraadszitting zijn beëdigd, worden echter nog op de ranglijst ingeschreven zoals de verkozen raadsleden.

2.5 Ondeelbaarheid mandaat gemeenteraadslid/lid van de OCMW-raad

De mandaten van gemeenteraadslid en OCMW-raadslid zijn ondeelbaar, wat inhoudt dat de gevolgen die verbonden zijn aan het mandaat (verval, verhindering, ontslag en afstand) hun uitwerking hebben in de beide rechtspersonen (artikelen 15 en 70 van het Decreet Lokaal Bestuur).

Het verval, de verhindering, het ontslag en de afstand van het mandaat van lid van de OCMW-raad houdt van rechtswege de verhindering, het ontslag, het verval en de afstand van het mandaat van gemeenteraadslid in (artikel 15 van het Decreet Lokaal Bestuur).

Het verval, de verhindering, het ontslag en de afstand van het mandaat van gemeenteraadslid houden van rechtswege de verhindering, het ontslag en het verval van het mandaat van lid van de OCMW-raad in (artikel 70 van het Decreet Lokaal Bestuur).

Deze ondeelbaarheid geldt niet in de randgemeenten en Voeren.

2.6. De fractievorming in de gemeenteraad

Bij de installatie van de gemeenteraad worden ook de fracties gevormd. Het Decreet Lokaal Bestuur bevat in artikel 36, §1, het algemene principe dat de gemeenteraadsleden die op dezelfde lijst verkozen zijn, één fractie vormen in de nieuw verkozen raad.

Als eerste afwijking van die basisregel kunnen de gemeenteraadsleden die verkozen zijn op verschillende lijsten die zich uiterlijk op de installatievergadering onderling hebben verenigd, één fractie vormen. Tot onderlinge vereniging van de lijsten kan alleen beslist worden als de meerderheid van de verkozenen op elk van die lijsten daarmee instemt (artikel 36, §3, van het Decreet Lokaal Bestuur).

Als tweede afwijking op de basisregel kunnen de kandidaat-raadsleden die op dezelfde lijst verkozen zijn, ervoor opteren om twee fracties in de gemeenteraad te vormen, overeenkomstig artikel 36, §2, van het Decreet Lokaal Bestuur. Op die wijze is de decreetgever tegemoetgekomen aan de gevolgen van de realiteit van de kartelvorming bij de verkiezingen. De verkozenen op één lijst kunnen echter in geen geval meer dan twee fracties vormen in de gemeenteraad. De beslissing om na de verkiezingen vanuit één lijst twee afzonderlijke fracties te vormen in de gemeenteraad, moet wel al genomen zijn of tenminste in het vooruitzicht zijn gesteld bij de indiening van de akte van voordracht of de verbeteringsakte van de kandidaten voor de gemeenteraadsverkiezingen zelf. Als dat niet gebeurd is, kunnen geen aparte fracties in de gemeenteraad gevormd worden. Het Decreet Lokaal Bestuur bepaalt immers dat de akte inzake fractievorming ingediend moet worden bij de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau, samen met de akte van voordracht of de verbeteringsakte voor de kandidaatstelling, en uiterlijk de

eerste daaropvolgende werkdag een afschrift van die akte inzake fractievorming aan de algemeen directeur moet worden bezorgd, tegen ontvangstbewijs.

Het decreet bevat de volgende mogelijkheden om eventueel twee fracties in de gemeenteraad te vormen:

1° De kandidaat-raadsleden beslissen al bij de indiening van de akte van voordracht of de verbeteringsakte voor de verkiezingen dat ze in de nieuwe gemeenteraad twee fracties zullen vormen.

2° De kandidaat-raadsleden houden bij de indiening van de akte van voordracht of de verbeteringsakte voor de verkiezingen de mogelijkheid open om twee fracties te vormen. De beslissing zelf wordt dan genomen op de installatievergadering van de gemeenteraad, als een meerderheid van de verkozen raadsleden die potentieel een afzonderlijke fractie kunnen vormen, daartoe beslist.

Op de akte inzake fractievorming moeten de kandidaten vermelden tot welke fractie ze behoren bij een eventuele verkiezing. Die keuze is niet herroepbaar. Evenmin kan er nog een nieuwe akte worden ingediend. Het kandidaat-raadslid dat in de akte inzake fractievorming niet kiest voor een bepaalde fractie, wordt geacht te opteren voor de grootste fractie in de gemeenteraad en, als beide fracties evenveel leden tellen, tot de fractie waartoe de lijstaanvoerder behoort, behalve als de lijstaanvoerder op de akte van fractievorming niet voor een fractie heeft gekozen. In dat laatste geval wordt het kandidaat-gemeenteraadslid geacht te opteren voor de fractie waartoe het kandidaat-gemeenteraadslid behoort dat de hoogste plaats op de lijst inneemt en dat voor een fractie heeft gekozen.

De algemeen directeur, aan wie het afschrift van de akte inzake fractievorming tegen ontvangstbewijs is bezorgd, zorgt ervoor dat de voorzitter van de gemeenteraad bij de installatievergadering van de raad over alle informatie en bewijsstukken beschikt in verband met de afschriften van de akten inzake fractievorming die hij ontvangen heeft. Vanzelfsprekend behoren die documenten tot de stukken van bestuur waarin de raadsleden inzage hebben.

Specifieke bepaling voor de fractievorming in de gemeenteraad van een nieuwe gemeente

Voor de eerste gemeenteraad van de nieuwe gemeente kunnen de kandidaat-gemeenteraadsliden die op dezelfde lijst zijn verkozen, twee fracties vormen, als aan de algemeen directeur van de gemeente waarvan de algemeen directeur aangewezen is als coördinator, tegen ontvangstbewijs een afschrift van de akte inzake fractievorming bezorgd wordt uiterlijk de eerste werkdag na de dag waarop de akte van voordracht of de verbeteringsakte bij de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau is ingediend (artikel 353, §5, en artikel 600, §2, van het Decreet Lokaal Bestuur).

3. De verkiezing van de voorzitter van de gemeenteraad

De procedure voor de verkiezing van de voorzitter van de gemeenteraad is geregeld in artikel 7 van het Decreet Lokaal Bestuur. Op de installatievergadering van de gemeenteraad en nadat de gemeenteraadsliden de eed hebben afgelegd, verkiest de gemeenteraad zijn voorzitter onder de gemeenteraadsliden van Belgische nationaliteit. Ieder Belgisch raadslid kan dus tot voorzitter van de gemeenteraad verkozen worden. De gemeenteraad beschikt over de volle autonomie om een raadslid, een schepen of de burgemeester als voorzitter te verkiezen.

De voorzitter van de gemeenteraad is van rechtswege de voorzitter van de OCMW-raad (artikel 69, eerste lid, van het Decreet Lokaal Bestuur). Beide mandaten zijn ondeelbaar, wat inhoudt dat de gevolgen die verbonden zijn aan het

mandaat (verval, verhindering, ontslag en afstand) hun uitwerking hebben in de beide rechtspersonen. De afstand (evenals verhindering, ontslag en verval) van mandaat van de voorzitter van de OCMW-raad leidt dus ook tot de afstand (verhindering, ontslag en verval) van het mandaat van voorzitter van de gemeenteraad, en omgekeerd (artikel 7, §6, en artikel 69, tweede lid, van het Decreet Lokaal Bestuur).

Deze ondeelbaarheid geldt niet in de randgemeenten en Voeren.

3.1. Inhoud van de akte van voordracht

Het model van de akte van voordracht voor een kandidaat-voorzitter van de gemeenteraad (model GEM 3) is terug te vinden op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>.

Op de gedagtekende akte van voordracht voor de kandidaat-voorzitter van de gemeenteraad moeten dezelfde gegevens worden ingevuld als bij de akte van voordracht voor de kandidaat-burgemeester (zie Deel I, 1.1), waarbij mutatis mutandis dezelfde bepalingen gelden voor de kandidaat-voorzitter van de gemeenteraad als de bepalingen die gelden voor de kandidaat-burgemeester.

Opgelet: Zowel de effectief verkozenen als diegenen die als opvolger zijn verkozen, mogen de akte van voordracht ondertekenen. Bij het ontvankelijkheidsonderzoek van de akte van voordracht wordt allen rekening gehouden met de handtekeningen van de gemeenteraadsleden (met andere woorden de verkozenen die op de installatievergadering de eed hebben afgelegd).

Ook de verbodsbepaling voor wie meer dan één akte van voordracht ondertekent, is van toepassing. Zie de toelichting daarover bij Deel I, 1.1.

Wanneer de akte van voordracht voor een kandidaat-voorzitter van de gemeenteraad bij de installatievergadering ingediend wordt, moet daar geen recent uittreksel uit het bevolkings- of rijksregister, noch een recent uittreksel uit het strafregister, model 1, aan toegevoegd worden. Die documenten zijn immers al ingediend voor het onderzoek van de geloofsbrieven van de gemeenteraadsleden. Bij een vervanging tijdens de legislatuur moet wel een recent uittreksel uit het bevolkings- of rijksregister en een recent uittreksel uit het strafregister, model 1, bij de akte van voordracht voor een kandidaat-voorzitter van de gemeenteraad gevoegd worden.

3.2. Indiening van de akte van voordracht

De akte van voordracht (model GEM 3) wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad aan de algemeen directeur bezorgd. Als de installatievergadering van rechtswege plaatsvindt op 2 januari 2019, is dat uiterlijk op 25 december 2018. Een akte die niet tijdig is bezorgd of te weinig geldige handtekeningen telt, is onontvankelijk (zie Deel I, 3.4).

Specifieke bepaling voor het indienen van de akte van voordracht in het geval van een nieuwe gemeente

De akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter van de eerste gemeenteraad van de nieuwe gemeente wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad bezorgd aan de algemeen directeur-coördinator. Aangezien de installatievergadering van de eerste gemeenteraad van de nieuwe gemeente van

rechtswege plaatsvindt op 2 januari 2019, is de uiterste indiendatum in dit geval 25 december 2018 (artikel 353, §3, eerste lid van het Decreet Lokaal Bestuur).

3.3. Onderzoek van de voordracht

Nadat de gemeenteraadsleden de eed hebben afgelegd, bezorgt de algemeen directeur de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de installatievergadering.

De voorzitter van de installatievergadering controleert de ontvankelijkheid van de akte. Hij gaat na of alle gegevens, vermeld onder Deel I, 3.1., zijn verstrekt. Hij controleert of de gedagtekende akte van voordracht tijdig is ingediend en of de voorgedragen kandidaat:

1. de Belgische nationaliteit bezit

Als er een of meer opvolgers op de akte van voordracht zijn vermeld, moet die opvolger echter pas over de Belgische nationaliteit beschikken op de dag dat die het voorzitterschap van de gemeenteraad overneemt.

2. door voldoende gemeenteraadsleden gesteund wordt

Om ontvankelijk te zijn, moet de akte van voordracht ondertekend zijn door meer dan de helft van de gemeenteraadsleden die op de installatievergadering de eed hebben afgelegd én door een meerderheid van de gemeenteraadsleden die op dezelfde lijst als die van de voorgedragen kandidaat zijn verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-voorzitter voorkomt, slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen.

Als er een of meer opvolgers op de akte van voordracht zijn vermeld, moet die opvolger eveneens beschikken over een dubbele meerderheid zoals dat het geval is voor de effectief voorgedragen voorzitter van de gemeenteraad. Als aan die voorwaarde niet is voldaan, is de akte van voordracht in zijn geheel onontvankelijk.

De handtekeningen van de persoon die meer dan één akte van voordracht heeft ondertekend, worden als onbestaande beschouwd. Als daardoor niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden voor de vereiste dubbele meerderheid, is de akte onontvankelijk. Als echter aan die voorwaarden wel nog is voldaan, is de akte ontvankelijk.

Als de akte van voordracht ontvankelijk is, wordt de voorgedragen kandidaat-voorzitter verkozen verklaard. Hier volstaat een loutere akteneming en er hoeft geen stemming plaats te vinden omdat door de ontvankelijkheidsverklaring van de akte van voordracht al is gebleken dat de kandidaat door een dubbele meerderheid van de gemeenteraadsleden wordt gesteund.

3.4. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering

Het model van de akte van voordracht voor een kandidaat-voorzitter van de gemeenteraad als er geen (ontvankelijke) akte op de installatievergadering is bezorgd (model GEM 4) is terug te vinden op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>.

Als er geen of geen ontvankelijke akte van voordracht van kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de installatievergadering wordt bezorgd, kiest de gemeenteraad binnen veertien dagen (uiterlijk 16 januari 2019 als de

installatievergadering van rechtswege plaatsvindt op woensdag 2 januari 2019) een voorzitter. De gemeenteraadsleden kunnen daarvoor uiterlijk drie dagen voor de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad een gedagtekende akte van voordracht bezorgen aan de algemeen directeur.

Om ontvankelijk te zijn, moet de akte van voordracht voldoen aan de in Deel I, 3.3. beschreven ontvankelijkheidsvereisten. De enige uitzondering daarop is dat er geen steun moet zijn van een dubbele meerderheid. Het volstaat dat de akte van voordracht is ondertekend door een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst zijn verkozen als de voorgedragen kandidaat. Als de lijst waarop de kandidaat-voorzitter voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen. Ook op die akte kan een einddatum en eventueel een of meer opvolgers worden vermeld.

De verkiezing over de voorgedragen kandidaat of kandidaten gebeurt bij geheime stemming, waarbij de kandidaat-voorzitter een volstreekte meerderheid van de stemmen moet behalen. Als die volstreekte meerderheid niet behaald wordt, volgt een tweede stemronde volgens de procedure bepaald in artikel 7, §4, zesde lid, van het Decreet Lokaal Bestuur.

Specifieke bepaling voor de verkiezing van de voorzitter in het geval van een nieuwe gemeente

Aangezien de installatievergadering van de gemeenteraad van een nieuwe gemeente van rechtswege plaatsvindt op 2 januari 2019, en de gemeenteraad, als er geen of geen ontvankelijke akte van voordracht van kandidaat-voorzitter van de installatievergadering wordt bezorgd, binnen veertien dagen een voorzitter kiest, is dat voor een nieuwe gemeente uiterlijk op 16 januari 2019.

3.5. Opvolging tijdens de zittingsperiode

Als er in de oorspronkelijke akte van voordracht al een einddatum en een opvolger voor de voorzitter van de gemeenteraad opgenomen was, is de voorzitter van rechtswege ontslagnemend en neemt de opvolger bij het bereiken van die einddatum dat mandaat van rechtswege op.

Als het mandaat eindigt vóór de einddatum die vermeld is in de akte, neemt de opvolger vervroegd het mandaat op. Als de persoon die als opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen, neemt de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat op. Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, ook het mandaat niet opneemt, wordt een nieuwe voorzitter verkozen op basis van een akte van voordracht (model GEM 3) die moet worden ondertekend door een dubbele meerderheid. Als er geen opvolger is aangeduid, moet er eveneens overgegaan worden tot vervanging.

Als wordt vastgesteld dat er geen of geen ontvankelijke akte van voordracht is ingediend, volgt een verkiezing op basis van een akte van voordracht (model GEM 4). Die akte is ontvankelijk als ze is ondertekend door een meerderheid van de gemeenteraadsleden die zijn verkozen op de lijst van de voorgedragen kandidaat-voorzitter. Als de lijst van de kandidaat-voorzitter maar twee gemeenteraadsleden telt, is het voldoende dat een van hen de voordracht ondertekent.

4. De verkiezing van de schepenen

De procedure voor de verkiezing van de schepenen is geregeld in artikel 42 tot en met 49 van het Decreet Lokaal Bestuur. Op de installatievergadering van de gemeenteraad en nadat de gemeenteraadsleden de eed hebben afgelegd, worden de schepenen door de gemeenteraadsleden verkozen. In tegenstelling tot het ambt van burgemeester en het mandaat van voorzitter van de gemeenteraad kan het mandaat van schepenen ook uitgeoefend worden door een niet-Belgische EU-onderdaan.

In de randgemeenten en de gemeente Voeren gelden andere bepalingen. Deze worden in Deel I, 4.11. van deze omzendbrief besproken.

4.1. Aantal schepenen

Het Decreet Lokaal Bestuur stelt het aantal schepenen niet dwingend vast. Het decreet bepaalt alleen het minimumaantal van twee schepenen en het maximumaantal schepenen a rato van het aantal inwoners in de gemeente (artikel 42, §1, eerste en tweede lid, van het Decreet Lokaal Bestuur). Dat maximumaantal schepenen kan met één verhoogd worden ten gevolge van de toepassing van artikel 42, §1, derde lid van het Decreet Lokaal Bestuur, waarbij een verkozen voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst die bij zijn verkiezing geen voorzitter of lid van het vast bureau is, van rechtswege toegevoegd wordt aan het college van burgemeester en schepenen.

Bij besluit van 25 mei 2018⁸ stelde de Vlaamse Regering per gemeente het maximumaantal schepenen vast. Dat maximumaantal schepenen voor gemeenten met meer dan 1000 inwoners wordt in dat besluit op één schepenen minder bepaald ten opzichte van het aantal schepenen in de legislatuur 2012-2018 (bij een gelijk inwonersaantal).

De gemeenteraad is bevoegd om het aantal schepenen vast te stellen via de gezamenlijke akte van voordracht van schepenen (model GEM 5). Als er geen of geen ontvankelijke gezamenlijke akte van voordracht van kandidaat-schepenen wordt ingediend, beslist de gemeenteraad op de installatievergadering over het aantal te kiezen schepenen (zie ook Deel I, 4.7). Dat aantal geldt in principe tot de eerstvolgende verkiezing, maar kan in de loop van de bestuursperiode wijzigen als de gemeenteraad beslist om een opengevallen schepenenmandaat niet in te vullen (artikel 49 van het Decreet Lokaal Bestuur). Als de gemeenteraad beslist dat mandaat niet in te vullen, is die keuze definitief tot aan het einde van de zittingsperiode. Het college van burgemeester en schepenen bestaat dan uit één schepenen minder (zie ook Deel I, 4.10). Van die mogelijkheid kan geen gebruikgemaakt worden als het college van burgemeester en schepenen daardoor niet meer zou bestaan uit personen van verschillend geslacht (artikel 42, §3, eerste lid, van het Decreet Lokaal Bestuur).

Het minimumaantal schepenen bedraagt altijd twee schepenen, naast de burgemeester.

In die gemeenten waar de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst geen burgemeester of schepenen is, en dus van rechtswege wordt toegevoegd aan het college van burgemeester en schepenen, zal het college van burgemeester en schepenen één (toegevoegde) schepenen meer tellen dan het maximumaantal zoals bepaald in het

⁸ Besluit van de Vlaamse Regering van 25 mei 2018 tot vaststelling van het aantal te verkiezen gemeenteraadsleden per gemeente, schepenen per gemeente, leden van de raden voor maatschappelijk welzijn van Voeren en de randgemeenten, leden van het vast bureau van Voeren en de randgemeenten, districtsraadsleden per district in Antwerpen, leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst per gemeente, provincieraadsleden per provincie van het Vlaamse Gewest, en tot verdeling van de provincieraadsleden over de provinciedistricten

voormelde besluit van 25 mei 2018, tenzij die gemeente er tijdens de installatievergadering van de gemeenteraad voor gekozen heeft om minder schepenen te installeren dan het maximumaantal (zie Deel I, 4.2 en Deel II, 4.1).

Specifieke bepaling over het aantal schepenen in een nieuwe gemeente

Voor de nieuwe gemeenten die conform de samenvoegingsdecreten van 4 mei 2018 op 1 januari 2019 van start gaan, bepaalt artikel 355, eerste lid, van het Decreet Lokaal Bestuur dat het college van burgemeester en schepenen in de eerste bestuursperiode uit twee extra schepenen kan bestaan ten opzichte van een gemeente met een gelijkaardig inwonersaantal. Die twee extra schepenen zijn meegeteld in het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 25 mei 2018.

4.2. Het lidmaatschap van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst in het college van burgemeester en schepenen

De voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst dat voortaan in elk OCMW wordt opgericht, maakt altijd deel uit van het college van burgemeester en schepenen (artikel 42, §1, derde lid, van het Decreet Lokaal Bestuur).

Zoals verder in deze omzendbrief wordt besproken (zie Deel II, 4.1), verkiest de OCMW-raad een voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, hetzij onder de voorzitter of de leden van het vast bureau, hetzij onder de OCMW-raadsleden (Artikel 90 §, 1, Decreet Lokaal Bestuur).

De voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst is in elk geval een raadslid, maar kan ook voorzitter of lid van het vast bureau zijn. Als de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst bij zijn verkiezing ook voorzitter of lid van het vast bureau is (= burgemeester of schepen), is hij sowieso lid van het college van burgemeester en schepenen. Als de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst bij zijn verkiezing geen voorzitter of geen lid van het vast bureau is, maar dus alleen OCMW-raadslid, wordt hij met toepassing van artikel 42, §1, derde lid, van het Decreet Lokaal Bestuur vanaf zijn eedaflegging als voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, als schepen toegevoegd aan het college van burgemeester en schepenen. Die eedaflegging geldt immers ook als eedaflegging voor zijn mandaat als schepen (artikel 90, §4, van het Decreet Lokaal Bestuur).

Daarenboven wordt in de overgangsregeling van artikel 580 van het Decreet Lokaal Bestuur voor de eerste installatie van het bijzonder comité voor de sociale dienst bepaald dat zolang de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst niet is geïnstalleerd, een lid van het college van burgemeester en schepenen, of als er geen college van burgemeester en schepenen is geïnstalleerd, een uittredend lid van het college van burgemeester en schepenen, in volgorde van rang, het mandaat van voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst opneemt.

4.3. Samenstelling van het college: personen van verschillend geslacht

Artikel 42, §3, van het Decreet Lokaal Bestuur bepaalt dat het college van burgemeester en schepenen moet bestaan uit personen van een verschillend geslacht, conform artikel 11bis van de Grondwet. Aan die verplichting moet voldaan zijn vanaf het ogenblik dat de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst is verkozen.⁹ Als de

⁹ Dit wordt toegelicht in de memorie van toelichting bij artikel 42, 5de paragraaf, Decreet Lokaal Bestuur

door de gemeenteraad aangewezen schepenen allemaal van hetzelfde geslacht zijn en de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst van het andere geslacht is, is aan de verplichting voldaan.

Als het college bestaat uit personen van hetzelfde geslacht en dus niet rechtsgeldig is samengesteld, bepaalt artikel 42, §3, tweede lid, van het Decreet Lokaal Bestuur dat de laatste verkozen schepenen in rang van rechtswege vervangen wordt (dat is niet de volgens artikel 42, §1, derde lid, van rechtswege toegevoegde schepenen).

De voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst die met toepassing van artikel 42, §1, derde lid, van het Decreet Lokaal Bestuur van rechtswege wordt toegevoegd als schepenen, is altijd de laatste schepenen in rang. Als het college niet rechtsgeldig is samengesteld, omdat er geen personen van verschillend geslacht in zetelen, wordt echter niet de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst van rechtswege vervangen (de laatste schepenen in rang), maar wel de schepenen die door de gemeenteraad als laatste verkozen is, conform artikel 43 of artikel 49, §1, van het Decreet Lokaal Bestuur (artikel 42, § 3, 2de lid Decreet Lokaal Bestuur).

Die schepenen wordt vervangen door het op dezelfde lijst verkozen gemeenteraadslid van het andere geslacht met de meeste naamstemmen. Als verschillende raadsleden van het andere geslacht een gelijk aantal naamstemmen hebben behaald, geniet het raadslid dat de hoogste plaats op de lijst bekleedt voorrang onder die raadsleden. Als er geen verkozen gemeenteraadsliden van het andere geslacht op die lijst voorkomen, wordt de schepenen automatisch vervangen door de eerste opvolger van het andere geslacht op die lijst.

Het Decreet Lokaal Bestuur regelt in artikel 42, §3, derde lid, ook het geval waarin het college niet rechtsgeldig samengesteld blijkt te zijn, en de laatst verkozen schepenen in rang bij de gemeenteraadsverkiezingen verkozen is op een lijst die maar één kandidaat bevat. In dat geval wordt de voorlaatste schepenen in rang vervangen en als ook die verkozen is op een lijst met maar één kandidaat, de derde laatste schepenen in rang enzoverder.

4.4. Inhoud van de akte van voordracht

Het model van de akte van voordracht van de kandidaat-schepenen (model GEM 5) is terug te vinden op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>. De schepenen worden in principe verkozen op basis van die gezamenlijke akte van voordracht.

Op de gedagtekende akte van voordracht voor de kandidaat-schepenen moeten dezelfde gegevens worden ingevuld als bij de akte van voordracht voor de kandidaat-burgemeester (zie Deel I, 1.1), waarbij mutatis mutandis dezelfde bepalingen gelden voor de kandidaat-schepenen als voor de kandidaat-burgemeester.

Merk op: ook hier kan dan al de naam vermeld worden van de eventuele opvolger(s) voor de resterende duurtijd van het mandaat, alhoewel dat geen verplichting is. Het is dus mogelijk dat een einddatum in de akte wordt vermeld, zonder dat de naam van opvolger(s) wordt aangegeven, maar er kan geen naam van een opvolger worden aangegeven zonder dat er een einddatum is vermeld. Als er twee of meer opvolgers vermeld worden, moeten ook twee of meer einddata ingevuld worden.

Als er een einddatum op de akte van voordracht is vermeld, is de schepenen bij het bereiken van die einddatum van rechtswege ontslagnemend. Als ook de naam van de opvolger op de akte van voordracht is vermeld, volgt die persoon van rechtswege de ontslagnemende schepenen op. Als de naam echter niet is vermeld en de gemeenteraad

beslist om het opengevallen mandaat in te vullen, moet er een nieuwe akte van voordracht worden ingediend (zie Deel I, 4.10).

Opgelet: Zowel de effectief verkozenen als diegenen die als opvolger zijn verkozen, mogen de akte van voordracht ondertekenen. Bij het ontvankelijkheidsonderzoek van de akte van voordracht wordt enkel rekening gehouden met de handtekeningen van de gemeenteraadsleden (met andere woorden de verkozenen die op de installatievergadering de eed hebben afgelegd).

Ook de verbodsbepaling voor wie meer dan één akte van voordracht ondertekent, is van toepassing. Zie de toelichting daarover bij Deel I, 1.1.

Als de akte van voordracht voor kandidaat-schepenen bij de installatievergadering ingediend wordt, moet daar geen recent uittreksel uit het bevolkings- of rijksregister, noch een recent uittreksel uit het strafregister, model 1, aan toegevoegd worden. Die documenten zijn immers al ingediend voor het onderzoek van de geloofsbrief van de gemeenteraadsleden. Bij een vervanging tijdens de legislatuur moet de kandidaat-schepenen wel een recent uittreksel uit het bevolkings- of rijksregister en een recent uittreksel uit het strafregister, model 1, bij de akte van voordracht voor kandidaat-schepenen voegen.

4.5. Indiening van de akte van voordracht

De akte van voordracht (model GEM 5) wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad aan de algemeen directeur bezorgd. De algemeen directeur bezorgt een afschrift van de akte aan de burgemeester.

Een akte die niet tijdig is bezorgd of te weinig geldige handtekeningen telt, is onontvankelijk (zie in dat geval Deel I, 4.7).

Specifieke bepaling voor het indienen van de akte van voordracht in het geval van een nieuwe gemeente

Voor de nieuwe gemeenten wordt de akte van voordracht uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad bezorgd aan de algemeen directeur-coördinator (artikel 353, §3, tweede lid, en artikel 600, §2, van het Decreet Lokaal Bestuur). Aangezien de installatievergadering van de eerste gemeenteraad van de nieuwe gemeente van rechtswege plaatsvindt op 2 januari 2019, is de uiterste datum voor de indiening van de akte van voordracht 25 december 2018.

4.6. Onderzoek van de voordracht

Nadat de gemeenteraadsleden de eed hebben afgelegd, bezorgt de algemeen directeur de gezamenlijke akte van voordracht van de kandidaat-schepenen aan de voorzitter van de gemeenteraad.

De voorzitter van de gemeenteraad controleert de ontvankelijkheid van de akte. Hij gaat na of alle gegevens, vermeld onder Deel I, 4.4 zijn verstrekt. Hij controleert of de akte van voordracht tijdig is ingediend en of de voorgedragen kandidaten door voldoende gemeenteraadsleden gesteund worden.

De ontvankelijkheidsvoorwaarden voor de kandidaat-schepenen zijn voor elke schepenen mutatis mutandis dezelfde als de voorwaarden voor de kandidaat-voorzitter van de gemeenteraad zoals beschreven in de eerste drie paragrafen bij Deel I, 3.3, 2°.

Als de akte van voordracht ontvankelijk is, worden de voorgedragen kandidaat-schepenen verkozen verklaard zonder dat daarover een stemming vereist is en is het aantal schepenen vastgelegd tot de eerstvolgende vernieuwing van de gemeenteraad, tenzij de gemeenteraad in de loop van de bestuursperiode beslist een ongevallende schepenenmandaat niet in te vullen.

4.7. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering

Als er geen of geen ontvankelijke gezamenlijke akte van voordracht wordt voorgelegd, beslist de gemeenteraad op de installatievergadering over het aantal te verkiezen schepenen en worden de schepenen binnen veertien dagen afzonderlijk verkozen onder de gemeenteraadsleden. De gemeenteraadsleden kunnen daarvoor kandidaat-schepenen voordragen. Per schepenenmandaat wordt uiterlijk drie dagen voor de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad een gedagtekende akte van voordracht aan de algemeen directeur bezorgd.

Het model van de akte van voordracht van een kandidaat-schepenen (model GEM 6) is terug te vinden op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>.

Om ontvankelijk te zijn, moet die akte ondertekend zijn door een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst zijn verkozen als de voorgedragen kandidaat, met dien verstande dat de handtekening van een van de twee verkozenen van de lijst volstaat als de lijst van de kandidaat-schepenen maar twee verkozenen telt. De akte van voordracht kan, onder dezelfde voorwaarden als bij een gezamenlijke voordracht van de kandidaat-schepenen, een einddatum van het mandaat en eventueel de naam of namen van een of meer opvolgers vermelden.

Ook de verbodsbepaling voor wie meer dan één akte van voordracht ondertekent, is van toepassing. Zie de toelichting daarover bij Deel I, 1.1.

Als er niet voldoende kandidaten schriftelijk voorgedragen worden om het college van burgemeester en schepenen volledig samen te stellen, kunnen kandidaten mondeling op de zitting worden voorgedragen. Voor een kandidaat die op de zitting wordt voorgedragen, moet tijdens de zitting en vóór de stemming blijken dat een meerderheid van de gemeenteraadsleden die op dezelfde lijst zijn verkozen als de voorgedragen kandidaat, de voordracht van deze kandidaat steunt. De voorzitter van de gemeenteraad moet nagaan of die voorwaarde vervuld is. Die vaststelling kan gebeuren door een meerderheid van de gemeenteraadsleden die op dezelfde lijst zijn verkozen als de voorgedragen kandidaat, een formulier te laten ondertekenen, door een opname in de notulen of op een andere wijze, die gekozen wordt door de voorzitter van de gemeenteraad.

De schepenen worden verkozen bij geheime stemming, door evenveel afzonderlijke stemmen als er schepenen te verkiezen zijn. De kandidaat die de volstreekte meerderheid van de stemmen heeft behaald, is verkozen.

Als geen enkele kandidaat die volstreekte meerderheid heeft behaald en als meerdere kandidaten zijn voorgedragen, vindt een tweede stemronde plaats, overeenkomstig artikel 43, §3, zesde en zevende lid, van het Decreet Lokaal Bestuur.

4.8. Eedaflegging van de schepenen

Voor ze hun mandaat aanvaarden, leggen de schepenen in openbare vergadering van de gemeenteraad de volgende eed af in handen van de burgemeester: "Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen." (artikel 44 Decreet Lokaal Bestuur).

De schepenen die de eed na twee achtereenvolgende uitnodigingen niet aflegt, wordt geacht het schepenenmandaat niet te aanvaarden.

Tijdens de installatievergadering van de gemeenteraad is de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst nog niet geïnstalleerd. Als bij de installatie van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst blijkt dat hij al burgemeester of schepenen is, moet hij de eed niet afleggen als voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, aangezien hij al bij de verkiezing tot schepenen of de benoeming tot burgemeester de eed heeft afgelegd als uitvoerend mandataris.

Als de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst bij zijn verkiezing nog geen lid is van het college van burgemeester en schepenen, legt hij de eed af als voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst in handen van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn (artikel 90, § 4 Decreet Lokaal Bestuur). De voorzitter wordt van rechtswege toegevoegd als schepenen, maar moet niet opnieuw zijn eed afleggen als schepenen.

4.9. Rangorde van de schepenen

De rang van de schepenen wordt bepaald door de rangorde op de gezamenlijke akte van voordracht (model GEM 5).

Als de schepenen afzonderlijk worden verkozen, wordt de rang bepaald door de volgorde van de stemmingen.

De op de akte van voordracht als opvolger aangewezen personen die een schepenen effectief opvolgen, en het gemeenteraadslid dat een verkozen schepenen vervangt om te voldoen aan de bepaling dat het college van burgemeester en schepenen uit personen van verschillend geslacht bestaat, nemen in volgorde van hun verkiezing of benoeming hun rang in. De voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, die overeenkomstig artikel 42, §1, derde lid, van het Decreet Lokaal Bestuur van rechtswege wordt toegevoegd aan het college van burgemeester en schepenen, is altijd de laatste schepenen in rang. De burgemeester neemt altijd de hoogste rang in het college van burgemeester en schepenen in.

4.10. Opvolging tijdens de zittingsperiode

De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om een opgevallene schepenenmandaat al dan niet in te vullen. Van die mogelijkheid kan geen gebruik gemaakt worden als daardoor het college van burgemeester en schepenen niet meer zou bestaan uit personen van verschillend geslacht (artikel 42, §3, eerste lid, van het Decreet Lokaal Bestuur).

4.10.1. Keuzemogelijkheid voor de gemeenteraad

Als de gemeenteraad beslist het opgevallene mandaat niet in te vullen, is die keuze definitief tot aan het einde van de zittingsperiode. Het college van burgemeester en schepenen zal dan bestaan uit een schepenen minder.

Als de gemeenteraad beslist het mandaat wel in te vullen, wordt binnen twee maanden na het openvallen van het mandaat een nieuwe schepen verkozen overeenkomstig artikel 49 van het Decreet Lokaal Bestuur op basis van een akte van voordracht van kandidaat-schepen (model GEM 7 voor één schepen of model GEM 8 voor meerdere schepenen). Overeenkomstig artikel 49, §1, van het Decreet Lokaal Bestuur kan elk gemeenteraadslid maar één akte van voordracht ondertekenen per schepenmandaat. Overtreding van dat verbod wordt bestraft overeenkomstig artikel 7, §2, van het Decreet Lokaal Bestuur. De sanctie wordt besproken in Deel I, 1.1. van deze omzendbrief.

Deze akte van voordracht kan opnieuw een einddatum vermelden en een of meer opvolgers.

Als twee maanden na het openvallen van het schepenmandaat nog geen nieuwe schepen is verkozen, kan de schepen op de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad verkozen worden overeenkomstig artikel 43, §3, van het Decreet Lokaal Bestuur (zie ook Deel I, 4.7).

4.10.2. Geen keuzemogelijkheid voor de gemeenteraad

De keuzemogelijkheid voor de gemeenteraad om te beslissen om een opengevallen schepenmandaat al dan niet in te vullen, geldt niet als daardoor niet langer zou worden voldaan aan de bepaling die stelt dat het college van burgemeester en schepenen uit personen van verschillend geslacht bestaat (artikel 42, §3, eerste lid, van het Decreet Lokaal Bestuur).

In dat geval moet dus het opengevallen schepenmandaat worden ingevuld en volgt men voor het invullen van dat mandaat de procedure zoals omschreven onder Deel I, 4.10.1.

4.10.3. Eedaflegging

Als de gemeenteraad beslist om het opengevallen schepenmandaat in te vullen, kan de voorgedragen schepen op voorhand, dit wil zeggen voor de ingangsdatum van het mandaat, de eed al afleggen. Dat geldt uiteraard ook voor de opvolger die vermeld wordt op de akte van voordracht.

4.10.4. Ondeelbaarheid mandaat schepen en lid van het vast bureau

Overeenkomstig artikel 79 van het Decreet Lokaal Bestuur zijn de burgemeester en de schepenen van rechtswege respectievelijk de voorzitter en de leden van het vast bureau. De mandaten zijn ondeelbaar, wat inhoudt dat de gevolgen die verbonden zijn aan het mandaat (verval, verhindering, ontslag en afstand maar ook schorsing en afzetting) hun uitwerking hebben in beide rechtspersonen.

Met toepassing van artikel 49, §3, en 81, 2de lid van het Decreet Lokaal Bestuur heeft het einde van het mandaat als lid van het vast bureau ook het einde van het mandaat als schepen tot gevolg.

Deze ondeelbaarheid geldt niet in de randgemeenten en Voeren.

4.11. Afwijkende regeling in de randgemeenten en Voeren

In de zes randgemeenten en in de gemeente Voeren worden de schepenen rechtstreeks verkozen door de gemeenteraadskiezers in toepassing van de artikelen 15, §2 en 16 van de Nieuwe Gemeentewet. Dat heeft een aantal gevolgen:

1. De mogelijkheid tot vermindering van het aantal schepenen bij een gezamenlijke akte van voordracht van de schepenen of bij afzonderlijke beslissing van de gemeenteraad (artikel 49, § 1 Decreet Lokaal Bestuur), geldt niet. Die mogelijkheid zou immers het vast aantal schepenen, voorgeschreven door artikel 16, van de Nieuwe Gemeentewet in het gedrang brengen.
2. De regeling voor het opnemen van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst in het college van burgemeester en schepenen (artikel 42, § 1 Decreet Lokaal Bestuur) is niet van toepassing. Die maatregel zou er immers toe leiden dat, in strijd met artikel 15, §2, van de Nieuwe Gemeentewet, een niet-rechtstreeks verkozen schepen in het college zitting heeft.
3. De verplichte aanwezigheid van personen van verschillend geslacht in het college van burgemeester en schepenen (artikel 42, § 3 Decreet Lokaal Bestuur) geldt niet; de schepenen worden immers rechtstreeks verkozen door de gemeenteraadskiezers.
4. De mogelijkheid om de duur van het mandaat van een schepen in de tijd te beperken (door middel van het invullen van een einddatum, artikel 43, § 1, tweede lid Decreet Lokaal Bestuur), geldt niet.
5. In deze gemeenten bestaat er, in het geval van de vervanging van de schepen, een andere rangorde (artikel 15, §2, van de Nieuwe Gemeentewet). Als een vacature ontstaat, wordt het mandaat van schepen er toegewezen aan een raadslid van dezelfde lijst als die van de te vervangen schepen overeenkomstig de bepaling, vastgesteld in artikel 15, §2, vijfde lid van de Nieuwe Gemeentewet. Die bepaling stelt dat het mandaat van schepen wordt toegewezen aan de tot raadslid verkozen Belgische kandidaten in de volgorde van hun verkiezing. Artikel 15, §2, zesde lid, van de Nieuwe Gemeentewet bepaalt dat de rang van de schepenen wordt bepaald door de volgorde van de toewijzing van het mandaat, zoals die blijkt uit het proces-verbaal van het hoofdbureau.

DEEL II. OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN

1. De OCMW-raad

1.1. De installatie van rechtswege

De installatie als gemeenteraadslid tijdens de installatievergadering of een andere zitting van de gemeenteraad impliceert van rechtswege het lidmaatschap van de OCMW-raad. Door het onderzoek van de geloofsbrieven en de erop volgende eedaflegging van de gemeenteraadsleden, vermeld in artikel 6, §3, van het Decreet Lokaal Bestuur, worden de OCMW-raadsleden van rechtswege als geïnstalleerd beschouwd. Er is dus geen onderzoek van de geloofsbrieven en eedaflegging nodig voor de OCMW-raadsleden met uitzondering van het onderzoek van de geloofsbrieven en de eedaflegging voor het OCMW-raadslid dat overeenkomstig artikel 68, §2, tweede lid, van het Decreet Lokaal Bestuur het laatste gemeenteraadslid in rang vervangt als OCMW-raadslid (zie Deel II, 1.2.) (in deze omzendbrief wordt naar dat lid van de raad voor maatschappelijk welzijn verwezen als het genderraadslid).

De agenda voor de vergadering van de OCMW-raad aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad vloeit in belangrijke mate voort uit het Decreet Lokaal Bestuur zelf.

De volgende handelingen en beslissingen zijn aan de orde op die vergadering:

- in voorkomend geval: onderzoek van de geloofsbrieven en eedaflegging van het genderraadslid dat is aangewezen overeenkomstig artikel 68, §2, tweede lid van het Decreet Lokaal Bestuur (zie Deel II, 1.2);
- de verkiezing van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst (zie Deel II, 4.1);
- de verkiezing van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst (zie Deel II, 4.2).

De agenda van de vergadering van de OCMW-raad aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad wordt bezorgd aan de nieuw verkozen gemeenteraadsleden samen met de agenda van de installatievergadering van de gemeenteraad.

In de zes randgemeenten en in de gemeente Voeren worden de OCMW-raden rechtstreeks verkozen door de gemeenteraadskiezers op basis van artikel 17bis van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (hierna OCMW-Wet te noemen).

1.2. Samenstelling van de OCMW-raad: personen van verschillend geslacht

Als op de vergadering van de OCMW-raad aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad blijkt dat de OCMW-raad niet bestaat uit personen van verschillend geslacht en dus niet rechtsgeldig zou zijn samengesteld gelet op artikel 11bis van de Grondwet, is de procedure bepaald in artikel 68, §2, tweede lid, van het Decreet Lokaal Bestuur van toepassing. Het laatste gemeenteraadslid in rang wordt in de OCMW-raad van rechtswege vervangen door de eerste opvolger van het andere geslacht die verkozen is op dezelfde lijst als die waarop het gemeenteraadslid is verkozen. Als op die lijst geen opvolger van het andere geslacht is verkozen, wordt het gemeenteraadslid van rechtswege vervangen door de eerste opvolger van het andere geslacht die is verkozen op de lijst met het hoogste stemcijfer. Dat laatste gemeenteraadslid in rang wordt niet vervangen in de gemeenteraad: het genderraadslid wordt alleen OCMW-raadslid, en het laatste gemeenteraadslid in rang is alleen lid van de gemeenteraad. In dat geval is de samenstelling van die beide raden niet gelijk.

De installatie van het genderraadslid vindt dan wel plaats, omdat dat OCMW-raadslid niet als gemeenteraadslid wordt geïnstalleerd. In dat geval onderzoekt de OCMW-raad de geloofsbrieven van dat raadslid en legt dat raadslid, voor de aanvaarding van het mandaat, de eed af in openbare vergadering in handen van de voorzitter van de OCMW-raad. De eedaflegging luidt: "Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen." (artikel 68, §3, van het Decreet Lokaal Bestuur).

Tegen de beslissing van de OCMW-raad over de geloofsbrieven kan beroep worden ingesteld bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen op basis van artikel 147 van het Decreet Lokaal Bestuur.

De eedaflegging luidt: "Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen." (artikel 68, §3, van het Decreet Lokaal Bestuur).

Gelet op de rechtstreekse verkiezing van de OCMW-raad in de randgemeenten en in de gemeente Voeren, is het in die gemeenten niet vereist dat de raad uit personen van verschillend geslacht bestaat.

1.3. Opvolging/vervanging lid dat is aangeduid overeenkomstig artikel 68, §2 van het Decreet Lokaal Bestuur

Als het genderraadslid afstand doet van zijn mandaat, van zijn mandaat vervallen wordt verklaard, als verhinderd wordt beschouwd, ontslag genomen heeft of overleden is, wordt het als volgt opgevolgd (artikel 72 van het Decreet Lokaal Bestuur):

1° als de OCMW-raad zonder de vervanging al rechtsgeldig is samengesteld door personen met een verschillend geslacht, wordt het genderraadslid vervangen door het gemeenteraadslid dat overeenkomstig artikel 68, §2, tweede lid van het Decreet Lokaal Bestuur door het genderraadslid vervangen was;

2° als de raad zonder de vervanging geen personen met een verschillend geslacht meer bevat, wordt het genderraadslid vervangen door de eerstvolgende opvolger van hetzelfde geslacht op dezelfde lijst als die waarop het als gemeenteraadslid is verkozen.

Deze bepaling geldt niet in de randgemeenten en de gemeente Voeren.

1.4. Rangorde van de OCMW-raadsleden

De rangorde die de OCMW-raadsleden innemen is dezelfde als de rangorde die ze als gemeenteraadslid innemen overeenkomstig artikel 6, §7, van het Decreet Lokaal Bestuur (artikel 68, §1, derde lid, van het Decreet Lokaal Bestuur). Het lid dat is aangeduid overeenkomstig artikel 68, §2, van het Decreet Lokaal Bestuur, neemt echter altijd de laatste rang in bij gebrek aan een mandaat als gemeenteraadslid.

Deze bepaling geldt niet in de randgemeenten en de gemeente Voeren.

1.5. Ondeelbaarheid mandaat gemeenteraadslid/lid van de OCMW-raad

De mandaten zijn ondeelbaar, wat inhoudt dat de gevolgen die verbonden zijn aan het mandaat (afstand, verval, verhindering, ontslag) hun uitwerking hebben in de beide rechtspersonen (artikel 15 en 70 van het Decreet Lokaal Bestuur).

De verhindering, het ontslag, het verval en de afstand van mandaat van OCMW-raadslid houdt van rechtswege de verhindering, het ontslag, het verval en de afstand van het mandaat van gemeenteraadslid in (artikel 15 van het Decreet Lokaal Bestuur).

De verhindering, het ontslag en het verval van het mandaat van gemeenteraadslid houden van rechtswege de verhindering, het ontslag en het verval van het mandaat van OCMW-raadslid in (artikel 70 van het Decreet Lokaal Bestuur).

De enige uitzondering op de bovenstaande bepalingen is het genderraadslid dat het laatste gemeenteraadslid in rang vervangt in de OCMW-raad (dit volgt uit artikel 68 Decreet Lokaal Bestuur).

Deze ondeelbaarheid geldt niet in de randgemeenten en Voeren.

2. De voorzitter van de OCMW-raad

De voorzitter van de gemeenteraad is van rechtswege voorzitter van de OCMW-raad (artikel 69, eerste lid, van het Decreet Lokaal Bestuur). Er is dus geen aparte verkiezing van een voorzitter van de OCMW-raad.

Zoals eerder hierboven al aangehaald onder Deel I, 2.5. bij de gemeenteraad, zijn beide mandaten ondeelbaar, wat inhoudt dat de gevolgen die verbonden zijn aan het mandaat (afstand, verval, verhindering en ontslag) hun uitwerking hebben in de beide rechtspersonen (artikel 7, §6, en artikel 69, tweede lid, van het Decreet Lokaal Bestuur). De afstand (evenals de verhindering, het ontslag en het verval) van het mandaat van de voorzitter van de OCMW-raad leidt dus ook tot de afstand (verhindering, ontslag en verval) van het mandaat van voorzitter van de gemeenteraad, en omgekeerd.

De voorzitters van de OCMW-raad van de zes randgemeenten en van de gemeente Voeren worden op voorstel van de OCMW-raad benoemd door de Vlaamse Regering uit de OCMW-raadsleden (artikel 25bis van de OCMW-wet).

Opgelet: de mogelijke beperking van de duur van het ambt van OCMW-voorzitter en de mogelijke aanduiding van een opvolger gelden niet voor de zes Vlaamse randgemeenten en Voeren. Artikel 25bis van de OCMW-wet stelt dat de OCMW-voorzitter voorgedragen wordt door de OCMW-raad. Er is daarbij geen sprake van een mogelijke einddatum of opvolger, zoals dat in de andere gemeenten wel mogelijk is voor de voorzitter van de gemeenteraad die van rechtswege voorzitter is van de OCMW-raad. Als in de randgemeenten en Voeren de OCMW-voorzitter zijn ambt vroegtijdig beëindigt, om welke reden dan ook, moet de OCMW-raad een nieuwe benoemingsprocedure opstarten, net zoals hij dat in het begin van de legislatuur doet.

3. Het vast bureau

Waar onder de vroegere regeling van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn de oprichting van het vast bureau facultatief was, bepaalt het Decreet Lokaal Bestuur dat in elk OCMW een vast bureau moet worden opgericht, als het uitvoerend orgaan van het OCMW.

3.1. Samenstelling en rangorde

Door hun benoeming en verkiezing zijn de burgemeester en de schepenen van rechtswege ook de voorzitter en de leden van het vast bureau. Het vast bureau bestaat dus uit dezelfde personen als het college van burgemeester en schepenen.

Als de OCMW-raad een voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst verkiest buiten het vast bureau, wordt die voorzitter als volwaardig schepen toegevoegd aan het college van burgemeester en schepenen en dus ook aan het vast bureau.

De leden van het vast bureau nemen dezelfde rang in als de rang die ze innemen als schepenen. De burgemeester (tevens voorzitter van het vast bureau) neemt overeenkomstig artikel 43, §4, van het Decreet Lokaal Bestuur de hoogste rang in als lid van het college en dus ook als lid van het vast bureau.

De voorzitter en de leden van het vast bureau hoeven niet opnieuw de eed af te leggen in het vast bureau. Ze hebben immers al de eed afgelegd als burgemeester of schepenen en zijn door hun installatie als lid van het college van rechtswege voorzitter of lid van het vast bureau.

3.2. Opvolging tijdens de zittingsperiode

Zoals besproken bij de burgemeester in Deel I, 1.6, zijn de mandaten van voorzitter van het vast bureau en burgemeester ondeelbaar. Het einde van het mandaat (door de verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing) als burgemeester houdt van rechtswege het einde in van het mandaat als voorzitter van het vast bureau. Het einde van het mandaat als voorzitter van het vast bureau houdt ook het einde in van het mandaat als burgemeester (artikelen 62 en 81 van het Decreet Lokaal Bestuur).

In dat geval wordt overgegaan tot vervanging van de burgemeester, overeenkomstig artikel 62 van het Decreet Lokaal Bestuur, of van de schepenen, overeenkomstig artikel 49 van het Decreet Lokaal Bestuur, en is de nieuwe burgemeester van rechtswege voorzitter en de nieuw verkozen schepenen van rechtswege lid van het vast bureau.

Als er in de oorspronkelijke akte van voordracht al een einddatum en een opvolger voor de burgemeester of een schepenen opgenomen was, neemt de opvolger bij het bereiken van die einddatum dat mandaat op en is hij vanaf dat moment ook lid van het vast bureau.

3.3. Rechtstreekse verkiezing van de leden van het vast bureau in de zes randgemeenten en Voeren

In de zes randgemeenten en in de gemeente Voeren worden de leden van het vast bureau rechtstreeks verkozen door de gemeenteraadskiezers.

4. Het bijzonder comité voor de sociale dienst

Naast het vast bureau voorziet het Decreet Lokaal Bestuur in een tweede uitvoerend orgaan, dat in elk OCMW (uitgezonderd in de randgemeenten en in de gemeente Voeren) moet worden geïnstalleerd: het bijzonder comité voor de sociale dienst. Dat comité wordt opgericht in de schoot van de OCMW-raad en bestaat uit een voorzitter en een aantal leden, dat in het Decreet Lokaal Bestuur wordt vastgelegd naargelang het totale aantal OCMW-raadsleden. De voorzitter en de leden worden in principe verkozen voor een periode van zes jaar.

De voorgedragen kandidaat-voorzitter, kandidaat-leden en hun opvolgers worden ten minste veertien dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad door de uittredende voorzitter van de gemeenteraad opgeroepen voor de vergadering van de OCMW-raad aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad (artikel 6, §1, eerste en tweede lid, en artikel 88 van het Decreet Lokaal Bestuur).

Als in de periode tussen de oproeping door de uittredende voorzitter van de gemeenteraad (ten minste veertien dagen voor de installatievergadering), en de uiterlijke indiendatum van de akten van voordracht (uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad), een akte van voordracht wordt ingediend overeenkomstig artikel 92 van het Decreet Lokaal Bestuur waarop een kandidaat-lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst wordt voorgedragen dat geen verkozen raadslid is en dus nog niet is opgeroepen voor de installatievergadering van de gemeenteraad, brengt de uittredende voorzitter van de gemeenteraad die kandidaat onmiddellijk op de hoogte van de datum, het uur en de plaats van de installatievergadering.

Als er geen oproeping is gebeurd door de uittredende voorzitter van de gemeenteraad, vindt de installatievergadering van de gemeenteraad van rechtswege plaats op de eerste werkdag van januari in het gemeentehuis om 20 uur. De algemeen directeur brengt voor de goede orde ten minste acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad de voorgedragen kandidaat-voorzitter, kandidaat-leden en hun opvolgers van het bijzonder comité voor de sociale dienst op de hoogte van de vergadering van de OCMW-raad aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad.

De voorzitter en de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst en hun opvolgers worden verkozen via akten van voordracht volgens de hierna in deel II, 4.2 beschreven procedures.

In de gemeente Voeren en in de zes randgemeenten wordt geen bijzonder comité voor de sociale dienst opgericht. In die gemeenten oefenen het vast bureau en de voorzitter van het vast bureau de bevoegdheden uit die in de andere Vlaamse gemeenten overeenkomstig artikel 113 en artikel 114 van het Decreet Lokaal Bestuur zijn toevertrouwd aan het bijzonder comité voor de sociale dienst en de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst.

Specifieke bepaling voor de oproeping van de voorgedragen kandidaat-voorzitter, kandidaat-leden en hun opvolgers in het geval van een nieuwe gemeente

Gelet op de specifieke bepaling voor het bijeenroepen van de gemeenteraad van een nieuwe gemeente (zie Deel I, 2.1) worden de voorgedragen kandidaat-voorzitter, kandidaat-leden en hun opvolgers door de algemeen directeur-coördinator opgeroepen voor de vergadering van de OCMW-raad aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad. Dat gebeurt ten minste acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad.

4.1. De verkiezing van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst

De procedure voor de verkiezing van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst is geregeld in artikel 90 van het Decreet Lokaal Bestuur.

Op de vergadering van de OCMW-raad, aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad, verkiest de OCMW-raad een voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, hetzij onder de voorzitter of de leden van het vast bureau, hetzij onder de OCMW-raadsleden.

De voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst kan dus de burgemeester of een schepen zijn (respectievelijk voorzitter of lid van het vast bureau). Ook de burgemeester die benoemd is buiten de raad en de schepen die verkozen zijn buiten de raad, kunnen verkozen worden tot voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst.

De voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst kan evenzeer een raadslid zijn dat geen deel uitmaakt van het uitvoerend orgaan van de gemeente. In dat geval wordt hij van rechtswege toegevoegd aan het college van burgemeester en schepenen (en wordt hij ook van rechtswege lid van het vast bureau) en zal het college van burgemeester en schepenen één (toegevoegde) schepen meer tellen dan het maximumaantal zoals bepaald in het besluit van 25 mei 2018¹⁰, tenzij die gemeente er tijdens de installatievergadering van de gemeenteraad voor gekozen heeft om minder schepenen te installeren dan het maximumaantal zoals vermeld in Deel I, 4.1).

De procedure voor de verkiezing van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst is gelijkaardig aan de procedure voor de verkiezing van de voorzitter van de gemeenteraad en van de schepenen, met dat verschil dat de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst verkozen wordt door de OCMW-raadsleden. De verkiezing gebeurt via een akte van voordracht met eenzelfde dubbele meerderheid als diegene die is voorgeschreven voor de akte van voordracht voor de voorzitter van de gemeenteraad en voor de schepenen. Alleen als er geen ontvankelijke akte van voordracht is ingediend, heeft er alsnog een verkiezing plaats.

4.1.1. Verkiezingsvoorwaarden

De voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst moet voldoen aan de verkiezingsvoorwaarden, vermeld in artikel 58 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011.

4.1.2. Inhoud van de akte van voordracht

Het model van de akte van voordracht voor een kandidaat-voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst (model BCSD 1) is terug te vinden op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>.

Op de gedagtekende akte van voordracht voor de kandidaat-voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst moeten dezelfde gegevens worden ingevuld als bij de akte van voordracht voor de kandidaat-burgemeester

¹⁰ Besluit van de Vlaamse Regering van 25 mei 2018 tot vaststelling van het aantal te verkiezen gemeenteraadsleden per gemeente, schepenen per gemeente, leden van de raden voor maatschappelijk welzijn van Voeren en de randgemeenten, leden van het vast bureau van Voeren en de randgemeenten, districtsraadsleden per district in Antwerpen, leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst per gemeente, provincieraadsleden per provincie van het Vlaamse Gewest, en tot verdeling van de provincieraadsleden over de provinciedistricten

(zie Deel I, 1.1), waarbij mutatis mutandis dezelfde bepalingen gelden voor de kandidaat-voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst als de bepalingen die gelden voor de kandidaat-burgemeester.

Opgelet: zowel de effectief verkozenen als diegenen die als opvolger zijn verkozen, mogen de akte van voordracht ondertekenen. Bij het ontvankelijkheidsonderzoek van de akte van voordracht wordt alleen rekening gehouden met de handtekeningen van de OCMW-raadsleden (zie verder onder Deel II, 4.1.3).

Ook de verbodsbepaling voor wie meer dan één akte van voordracht ondertekent, is van toepassing. Zie de toelichting daarover bij Deel I, 1.1.

4.1.3. Indiening van de akte van voordracht

De akte van voordracht (model BCSD 1) wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad aan de algemeen directeur bezorgd. Als de installatievergadering van rechtswege plaatsvindt op 2 januari 2019, is dat uiterlijk op 25 december 2018.

Een akte die niet tijdig is bezorgd of te weinig geldige handtekeningen telt, is onontvankelijk (zie in dat geval Deel II, 4.1.4).

De voorgedragen kandidaat moet een recent uittreksel uit het bevolkingsregister bezorgen, samen met een recent uittreksel uit het strafregister, model 1. Elke voorgedragen kandidaat-opvolger moet ook een recent uittreksel uit het bevolkingsregister bij de akte voegen.

Let op: de kandidaat-opvolger moet op het ogenblik dat hij het mandaat effectief opneemt, opnieuw een recent uittreksel uit het bevolkingsregister bezorgen, samen met een uittreksel uit het strafregister, model 1.

Specifieke bepaling voor het indienen van een akte van voordracht in het geval van een nieuwe gemeente

Voor de nieuwe gemeenten geldt de volgende regeling. De akte van voordracht wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad bezorgd aan de algemeen directeur-coördinator. Aangezien de installatievergadering van de eerste gemeenteraad van de nieuwe gemeente van rechtswege plaatsvindt op 2 januari 2019, is de uiterste datum van indiening 25 december 2018.

4.1.4. Onderzoek van de voordracht

De algemeen directeur bezorgt de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst aan de voorzitter van de vergadering van de OCMW-raad aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad.

De voorzitter van de vergadering van de OCMW-raad aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad controleert de ontvankelijkheid van de akte. Hij gaat na of alle gegevens, vermeld in Deel I, 4.4, zijn verstrekt. Hij controleert of de gedagtekende akte van voordracht tijdig is ingediend en of de voorgedragen kandidaat:

1. hetzij voorzitter of lid van het vast bureau is, hetzij lid van de OCMW-raad;

2. door voldoende raadsleden gesteund wordt.

Om ontvankelijk te zijn, moet de akte van voordracht ondertekend zijn door meer dan de helft van de verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen hebben deelgenomen én door een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat zijn verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-voorzitter voorkomt, maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen. Alleen de handtekeningen van de OCMW-raadsleden worden daarbij in aanmerking genomen, met inbegrip van de handtekeningen van de opvolgers die de akte van voordracht hebben ondertekend en die lid zijn van de OCMW-raad.

De voorwaarden met betrekking tot de opvolgers en handtekeningen, zijn voor elke opvolger mutatis mutandis dezelfde als de voorwaarden voor de kandidaat-voorzitter van de gemeenteraad zoals beschreven in de eerste drie paragrafen bij Deel I, 3.3, 2°.

4.1.5. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht

De procedure voor de verkiezing van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst als er geen ontvankelijke akte van voordracht van kandidaat-voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst aan de voorzitter van de installatievergadering wordt bezorgd, is geregeld in artikel 90, §3, van het Decreet Lokaal Bestuur. In dat geval gebeurt de verkiezing op basis van een of meer akten van voordracht met een enkele meerderheid.

Als er geen of geen ontvankelijke akte van voordracht van kandidaat-voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst aan de voorzitter van de vergadering van de OCMW-raad aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad wordt bezorgd, kiest de OCMW-raad binnen veertien dagen een voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst. Als de vergadering van de OCMW-raad aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad van rechtswege plaatsvindt op 2 januari 2019, is dat uiterlijk op 16 januari 2019.

De OCMW-raadsleden kunnen daarvoor uiterlijk drie dagen voor de eerstvolgende vergadering van de OCMW-raad een gedagtekende akte van voordracht bezorgen aan de algemeen directeur.

Het model van de akte van voordracht van een kandidaat-voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst als er geen (ontvankelijke) akte op de installatievergadering is bezorgd, (model BCSD 2) is terug te vinden op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>.

Om ontvankelijk te zijn, moet de akte van voordracht voldoen aan de in Deel II, 4.1.3 beschreven ontvankelijkheidsvereisten. De enige uitzondering daarop is dat er geen steun moet zijn van een dubbele meerderheid. Het volstaat dat de akte van voordracht is ondertekend door een meerderheid van de OCMW-raadsleden die op dezelfde lijst zijn verkozen als de voorgedragen kandidaat. Als de lijst waarop de kandidaat-voorzitter voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen. Ook op die akte kan een einddatum en eventueel een of meer opvolgers worden vermeld.

De verkiezing van de voorgedragen kandidaat of kandidaten gebeurt bij geheime stemming, waarbij de kandidaat-voorzitter een volstreekte meerderheid van de stemmen moet behalen. Als geen enkele kandidaat de volstreekte meerderheid van de stemmen heeft behaald en als verschillende kandidaten zijn voorgedragen voor het vacante

mandaat, volgt een tweede stemronde waarin wordt gestemd op de twee kandidaten die in de eerste stemronde de meeste stemmen hebben behaald. Bij staking van stemmen in de eerste stemronde komt de kandidaat die bij de verkiezingen de meeste naamstemmen heeft behaald, in aanmerking voor de tweede stemronde. De kandidaat die in de tweede stemronde de meerderheid van de stemmen heeft behaald, is verkozen tot voorzitter. Bij staking van stemmen in de tweede stemronde is de kandidaat die bij de verkiezingen de meeste naamstemmen heeft behaald, verkozen tot voorzitter. Als de naamstemmen bepalend zijn en de kandidaten een gelijk aantal naamstemmen hebben behaald, is de voorgedragen kandidaat van wie de lijst bij de verkiezingen de meeste stemmen heeft behaald, verkozen.

4.1.6. Eedaflegging van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst

Als de verkozen voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst ook burgemeester of schepen is, moet hij de eed niet afleggen aangezien hij al bij de verkiezing tot schepen of de benoeming tot burgemeester de eed heeft afgelegd als uitvoerend mandataris.

Als de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst bij zijn verkiezing geen burgemeester of schepen is (en dus geen voorzitter of lid van het vast bureau), legt hij, voor de aanvaarding van het mandaat, de volgende eed af in handen van de voorzitter van de OCMW-raad: "Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen" (artikel 90, §4, van het Decreet Lokaal Bestuur).

De voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst wordt vanaf zijn eedaflegging van rechtswege als schepen toegevoegd aan het college van burgemeester en schepenen. Hij moet daarvoor geen nieuwe eed afleggen.

Als de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst de eed na twee achtereenvolgende uitnodigingen niet aflegt, wordt hij geacht zijn mandaat als voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst niet te aanvaarden. Als de voorzitter van de OCMW-raad de eed niet kan afnemen of nalaat de eed af te nemen, wordt de eed afgenomen door zijn vervanger.

4.1.7. Opvolging tijdens de zittingsperiode

Als er in de oorspronkelijke akte van voordracht al een einddatum en een opvolger voor de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst opgenomen was, is de voorzitter van rechtswege ontslagnemend en neemt de opvolger bij het bereiken van die einddatum het mandaat van rechtswege op.

Als het mandaat eindigt voor de einddatum vermeld in de akte, neemt de opvolger vervroegd het mandaat op.

Als de persoon die als opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen, neemt de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat op. Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, ook het mandaat niet opneemt, wordt een nieuwe voorzitter verkozen op basis van een akte van voordracht (model BCSD 1) die moet worden gesteund door een dubbele meerderheid. Als er geen opvolger is aangeduid, moet er eveneens worden overgegaan tot vervanging.

Als men vaststelt dat er geen of geen ontvankelijke akte van voordracht is ingediend, volgt een verkiezing op basis van de akte van voordracht (model BCSD 2) met een enkele meerderheid.

4.2. De verkiezing van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst

De procedure voor de verkiezing van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst is geregeld in artikel 92 en 93 van het Decreet Lokaal Bestuur.

Tijdens de vergadering van de OCMW-raad aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad, worden de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst verkozen door de OCMW-raad.

4.2.1. Aantal leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst

Artikel 87, §1, van het Decreet Lokaal Bestuur bepaalt het aantal leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst, de voorzitter niet inbegrepen, a rato van het aantal OCMW-raadsleden.

Bij besluit van 25 mei 2018 heeft de Vlaamse Regering per gemeente het aantal te verkiezen leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst vastgesteld.

4.2.2. Verdeling van de zetels van het bijzonder comité voor de sociale dienst

Artikel 91 van het Decreet Lokaal Bestuur bepaalt hoe de zetels van het bijzonder comité voor de sociale dienst worden verdeeld over de verschillende lijsten die aan de lokale verkiezingen hebben deelgenomen.

Bij de zetelverdeling wordt geen rekening gehouden met de zetel van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst.

Het aantal leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst dat wordt toegewezen aan de verschillende lijsten die aan de lokale verkiezingen hebben deelgenomen, wordt bepaald naar verhouding van het aantal zetels waarover elke lijst binnen de OCMW-raad beschikt.

De mogelijkheid bestaat dat meerdere lijsten ervoor kiezen om zich met elkaar te verbinden voor het bepalen van het aantal zetels in het bijzonder comité voor de sociale dienst. Ze worden dan in de berekening van het aantal zetels als één lijst beschouwd. Die verklaring van lijstenverbinding is alleen ontvankelijk als ze ondertekend is door een meerderheid van de verkozenen van iedere lijst die zich wenst te verbinden. De verklaring wordt aan de algemeen directeur bezorgd uiterlijk de zestigste dag na de verkiezingen (in 2018 is dat 13 december 2018). Er is ook een model van verklaring van lijstenverbinding ter beschikking op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht> (model BCSD 4).

De zetels worden verdeeld door het aantal zetels van het bijzonder comité voor de sociale dienst te delen door het aantal OCMW-raadsleden, vermenigvuldigd met het aantal zetels waarover elke lijst of groep van lijsten (in het geval van lijstenverbinding) binnen de raad beschikt.

De volgende bewerking wordt dus uitgevoerd:

$(\text{aantal zetels BCSD} / \text{aantal leden RMW}) \times \text{aantal zetels lijst of groep van lijsten RMW}$.

Het aantal eenheden van het resultaat van die bewerking geeft het aantal rechtstreeks verworven zetels aan. De niet-rechtstreeks verworven zetels worden toegewezen in afnemende volgorde van de decimalen van het resultaat

van die bewerking. Bij gelijkheid van decimalen van twee of meer lijsten of groepen van lijsten, wordt de zetel toegewezen aan de lijst of groep van lijsten met het hoogste stemcijfer, bepaald overeenkomstig artikel 165 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011.

De zetels worden dus zo evenredig mogelijk verdeeld naargelang de verdeling van de zetels in de OCMW-raad. De algemeen directeur gaat uiterlijk de eenenzestigste dag na de gemeenteraadsverkiezingen (in 2018 is dat 14 december 2018) na hoeveel zetels aan de verschillende lijsten of groepen van lijsten toekomen en maakt op diezelfde dag de zetelverdeling bekend op de webtoepassing van de gemeente.

Hierna volgen een paar fictieve voorbeelden van de berekening van de zetelverdeling in het bijzonder comité voor de sociale dienst.

Voorbeeld 1 zetelverdeling BCSD

BCSD met 6 leden en een RMW met 23 leden
en zetelverdeling binnen RMW:

lijst A: 8

lijst B: 6

lijst C: 5

lijst D: 4

lijst C + lijst D: verklaring van lijstenverbinding

rechtstreeks verworven zetels:

lijst A: $(6/23) \times 8 = 2,08695652173913 = 2$ rechtstreeks verworven zetels

lijst B: $(6/23) \times 6 = 1,565217391304348 = 1$ rechtstreeks verworven zetel

lijst C+D: $(6/23) \times 9 = 2,347826086956522 = 2$ rechtstreeks verworven zetels

In dit voorbeeld komt de laatste, niet-rechtstreeks verworven zetel toe aan lijst B.

Voorbeeld 2 zetelverdeling BCSD

BCSD met 8 leden en een RMW met 29 leden
en zetelverdeling binnen RMW:

lijst A: 7

lijst B: 10

lijst C: 6

lijst D: 3

lijst E: 3

lijst D + lijst E: verklaring van lijstenverbinding

rechtstreeks verworven zetels (5)

lijst A: $(8/29) \times 7 = 1,931034482758621 = 1$ rechtstreeks verworven zetel

lijst B: $(8/29) \times 10 = 2,758620689655172 = 2$ rechtstreeks verworven zetels

lijst C: $(8/29) \times 6 = 1,6551724137931031 = 1$ rechtstreeks verworven zetel

lijst D + E: $(8/29) \times 6 = 1,6551724137931031 = 1$ rechtstreeks verworven zetel

niet-rechtstreeks verworven zetels op basis van de decimalen na de bovenstaande berekening (3)

Lijst A: 1 niet-rechtstreeks verworven zetel

Lijst B: 1 niet rechtstreeks verworven zetel

De laatste zetel wordt toegewezen aan de lijst of groep van lijsten met het hoogste stemcijfer. Daarvoor wordt het stemcijfer van lijst C vergeleken met de optelling van de stemcijfers van de lijsten D+E. Het hoogste cijfer is bepalend voor het toewijzen van de laatste zetel.

Specifieke bepaling voor de verdeling van de zetels van het bijzonder comité voor de sociale dienst van een nieuwe gemeente

In het geval van een nieuwe gemeente gaat de algemeen directeur-coördinator na hoeveel zetels in het bijzonder comité voor de sociale dienst aan de verschillende lijsten of groepen van lijsten toekomen en maakt hij het resultaat van die bewerking bekend op de webtoepassing van de gemeente waarvan de algemeen directeur is aangewezen als coördinator en dat uiterlijk de eenenzestigste dag na de gemeenteraadsverkiezingen (artikel 346, eerste lid, van het Decreet Lokaal Bestuur).

4.2.3. Samenstelling van het bijzonder comité voor de sociale dienst: personen van verschillend geslacht

Artikel 94, eerste lid, van het Decreet Lokaal Bestuur bepaalt dat het bijzonder comité voor de sociale dienst moet bestaan uit personen van verschillend geslacht. Dat volgt uit artikel 11bis van de Grondwet.

Als het bijzonder comité voor de sociale dienst alleen bestaat uit personen van hetzelfde geslacht en dus niet rechtsgeldig is samengesteld, wordt de oudste kandidaat vervangen door de eerstvolgende opvolger van het andere geslacht die in de akte van voordracht is vermeld (artikel 94, tweede lid, van het Decreet Lokaal Bestuur). Als voor die kandidaat geen opvolger van het andere geslacht is voorgedragen, wordt een nieuwe kandidaat van het andere geslacht voorgedragen met toepassing van artikel 95 van het Decreet Lokaal Bestuur (zie verder bij Deel II, 4.2.4.8).

4.2.4. Verkiezing van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst

Tijdens de vergadering van de OCMW-raad, aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad, vindt de verkiezing van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst plaats in openbare zitting (artikel 93 van het Decreet Lokaal Bestuur).

De procedure voor de verkiezing van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst is geregeld in artikel 92 en 93 van het Decreet Lokaal Bestuur.

4.2.4.1. Verkiesbaarheidsvoorwaarden

De leden moeten krachtens artikel 87, §1, tweede lid, van het Decreet Lokaal Bestuur voldoen aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden, vermeld in artikel 58 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011. Dat betekent dat de leden verkiesbare gemeenteraadskiezers moeten zijn. Het kunnen dus ook personen zijn die niet als kandidaat aan de gemeenteraadsverkiezingen hebben deelgenomen.

Artikel 87, §2, van het Decreet Lokaal Bestuur, dat artikel 42, §5, van het Decreet Lokaal Bestuur van overeenkomstige toepassing verklaart op de voorzitter en de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst,

legt de kennis van de bestuurstaal op als een verplichting. Ook van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst wordt immers verwacht dat ze het Nederlands meester zijn.

De leden en kandidaat-opvolgers van het bijzonder comité voor de sociale dienst worden schriftelijk voorgedragen door de verkozenen voor de gemeenteraad.¹¹ Kandidaat-leden en kandidaat-opvolgers die hebben deelgenomen aan de lokale verkiezingen kunnen alleen voorgedragen worden door de lijsten of groepen van lijsten waarop ze zelf aan de gemeenteraadsverkiezingen deelgenomen hebben.

4.2.4.2. Inhoud van de akte van voordracht

Het model van de akte van voordracht van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst (model BCSD 3) is terug te vinden op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>. De leden worden in principe verkozen op basis van deze akte van voordracht.

De gedagtekende akte van voordracht moet aan de volgende voorwaarden voldoen¹²:

- a) ze vermeldt de naam, de voornamen, de geboortedatum, het beroep, het rijksregisternummer en de hoofdverblijfplaats van de kandidaat-leden en, in voorkomend geval, van een of meer opvolgers van een kandidaat-lid; dezelfde persoon kan opvolger zijn van twee of meer kandidaat-leden die op dezelfde akte zijn voorgedragen. Dezelfde persoon kan ook kandidaat-lid en kandidaat-opvolger zijn. De akte van voordracht vermeldt voor elk kandidaat-lid de kandidaat-opvolgers in de volgorde waarin die zijn voorbestemd om het lid te vervangen;
- b) ze vermeldt de naam, de voornamen en het rijksregisternummer van de verkozenen die de voordracht doen;
- c) ze is voor akkoord ondertekend door de kandidaat-leden en, in voorkomend geval, door de kandidaat-opvolgers;
- d) als het kandidaat-lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst niet heeft deelgenomen aan de verkiezingen, is de akte van voordracht ten gunste van die kandidaat ondertekend door de meerderheid van de verkozenen van de lijst of groep van lijsten die aan de lokale verkiezingen heeft deelgenomen en die dat kandidaat-lid voordraagt. Als de voorgedragen kandidaat deelgenomen heeft aan de lokale verkiezingen, is de akte van voordracht ondertekend door de meerderheid van de verkozenen van dezelfde lijst of groep van lijsten die aan de lokale verkiezingen heeft deelgenomen. Het aantal handtekeningen wordt berekend na de schrapping van de ongeldige handtekeningen. Als een lijst of groep van lijsten maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen; ook voor de kandidaat-opvolger gelden die voorwaarden;
- e) tenzij het gaat om een lijst of groep van lijsten waaraan maar een zetel in het bijzonder comité voor de sociale dienst is toegewezen, vermeldt ze kandidaat-leden van verschillend geslacht;
- f) ze vermeldt niet meer kandidaat-leden dan het aantal dat aan de lijst of groep van lijsten is toegewezen.

De akte van voordracht kan ook de einddatum van het mandaat van een kandidaat-lid of van een kandidaat-opvolger vermelden. In voorkomend geval is het lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt het van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger is vermeld. Als het mandaat eindigt voor de einddatum, vermeld in de akte, neemt de opvolger vervroegd het mandaat op.

¹¹ Deze voordracht gebeurt voor de installatie van de gemeenteraad. Op dat ogenblik is er nog geen sprake van gemeenteraadsleden of OCMW-raadsleden, daarom gebeurt de voordracht door de verkozenen voor de gemeenteraad.

¹² De opvolger moet ook voldoen aan de voorwaarden voor de ondertekening, vermeld in het derde lid van artikel 93, Decreet Lokaal Bestuur.

Ook de verbodsbepaling voor wie meer dan één akte van voordracht ondertekent, is van toepassing. Zie de toelichting daarover bij Deel I, 1.1.

4.2.4.3. Indiening van de akte van voordracht

De akten van voordracht van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst worden uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad bezorgd aan de algemeen directeur. De algemeen directeur bezorgt een afschrift van de akten aan de voorzitter van de OCMW-raad.

Elke voorgedragen kandidaat moet een recent uittreksel uit het bevolkings- of vreemdelingenregister bezorgen, samen met een recent uittreksel uit het strafregister, model 1.

Elke voorgedragen kandidaat-opvolger moet een recent uittreksel uit het bevolkings- of vreemdelingenregister bij de akte voegen.

Let op: de kandidaat-opvolger moet opnieuw een recent uittreksel uit het bevolkings- of vreemdelingenregister bezorgen, samen met een recent uittreksel uit het strafregister, model 1, op het ogenblik dat hij het mandaat effectief opneemt.

Specifieke bepaling voor het indienen van een akte van voordracht in het geval van een nieuwe gemeente

Voor de nieuwe gemeenten geldt de volgende regeling. De akte van voordracht wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad bezorgd aan de algemeen directeur-coördinator. Aangezien de installatievergadering van de eerste gemeenteraad van de nieuwe gemeente van rechtswege plaatsvindt op 2 januari 2019, is de uiterste datum van indiening 25 december 2018.

4.2.4.4. Onderzoek van de voordracht

De voorzitter van de OCMW-raad gaat na of de akten van voordracht ontvankelijk zijn. Hij gaat na of alle gegevens vermeld onder Deel II, 4.2.4.2 zijn verstrekt. Hij controleert of de akte van voordracht tijdig is ingediend en of de voorgedragen kandidaten door voldoende gemeenteraadsleden gesteund worden (op het ogenblik van het ondertekenen en indienen van de akte van voordracht zijn dat de verkozenen voor de gemeenteraad. Tijdens de installatievergadering worden die verkozenen als gemeenteraadsleden geïnstalleerd. Tijdens de vergadering van de OCMW-raad die volgt op de installatievergadering van de gemeenteraad, worden de gemeenteraadsleden van rechtswege de OCMW-raadsleden.

Als het kandidaat-lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst niet deelgenomen heeft aan de verkiezingen, is de akte van voordracht ten gunste van die kandidaat alleen ontvankelijk als ze ondertekend is door de meerderheid van de verkozenen van de lijst of groep van lijsten die aan de lokale verkiezingen heeft deelgenomen en die dat kandidaat-lid voordraagt. Als de voorgedragen kandidaat deelgenomen heeft aan de lokale verkiezingen, moet de akte van voordracht ondertekend worden door de meerderheid van de verkozenen van dezelfde lijst of groep van lijsten die aan de lokale verkiezingen heeft deelgenomen. Het aantal handtekeningen wordt berekend na de schrapping van de ongeldige handtekeningen. Als een lijst of groep van lijsten maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen. Ook voor de kandidaat-opvolger gelden die voorwaarden.

Als er een of meer opvolgers op de akte van voordracht zijn vermeld, moet of moeten die eveneens beschikken over de meerderheid zoals die geldt voor de kandidaat-leden. Als aan die voorwaarde niet is voldaan, is de akte van voordracht in zijn geheel onontvankelijk.

De handtekeningen van de persoon die meer dan één akte van voordracht heeft ondertekend, worden als onbestaande beschouwd. Als daardoor niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden bepaald voor de vereiste meerderheid, is de akte onontvankelijk. Als echter aan die voorwaarde wel nog is voldaan, is de akte ontvankelijk.

Als de akte van voordracht ontvankelijk is, worden de voorgedragen kandidaat-leden en hun opvolgers verkozen verklaard.

De kandidaten die als opvolgers van een verkozen lid zijn voorgedragen, zijn, met behoud van de toepassing van artikel 94 van het Decreet Lokaal Bestuur (zie Deel II, 4.2.3), de opvolgers van het voormelde lid.

4.2.4.5. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de vergadering van de OCMW-raad volgend op de installatievergadering van de gemeenteraad

Artikel 93, vijfde lid, van het Decreet Lokaal Bestuur, bepaalt dat, als een lijst of groep van lijsten geen ontvankelijke akte van voordracht heeft ingediend voor de zetels die aan die lijst of groep van lijsten werden toegewezen, de procedure, vermeld in artikel 95, vierde lid, van het Decreet Lokaal Bestuur, van toepassing is voor de mandaten die nog niet zijn ingevuld.¹³

Voor deze nog in te vullen mandaten wordt de oorspronkelijke zetelverdeling losgelaten: elke lijst of groep van lijsten kan een akte van voordracht indienen. De procedure houdt in dat er over de kandidaten wordt gestemd bij geheime stemming in een stemronde waarbij elk lid van de OCMW-raad over een stem beschikt en waarbij de kandidaat die de meeste stemmen behaalt, als verkozen wordt verklaard. Bij staking van stemmen is de jongste kandidaat verkozen.

4.2.4.6. Onderzoek van de geloofsbrieven

Om na te gaan of men nog aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden voldoet en zich niet in een geval van onverenigbaarheid bevindt, worden de geloofsbrieven van de verkozen leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst onderzocht door de OCMW-raad.

Artikel 10 is van overeenkomstige toepassing op het bijzonder comité met dien verstande dat het onderwijzend personeel van de gemeente, die door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn wordt bedien, wel lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst kan zijn (artikel 100, eerste lid, Decreet Lokaal Bestuur).

De OCMW-raad is bevoegd om zich uit te spreken over eventuele bezwaren in verband met de verkiesbaarheidsvoorwaarden (zie ook artikel 99 van het Decreet Lokaal Bestuur, dat artikel 9 van het Decreet

¹³ Het zelfde geldt in het geval dat een lijst of groep van lijsten een ontvankelijke akte heeft ingediend waarop minder kandidaat-leden staan dan het aantal dat aan de lijst of groep van lijsten is toegewezen overeenkomstig artikel 91: ook daar is de procedure, vermeld in artikel 95, vierde lid, van toepassing voor de mandaten die nog niet zijn ingevuld.

Lokaal Bestuur van toepassing verklaart op de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst). Die bezwaren moeten voor het onderzoek van de geloofsbrieven ingediend worden bij de OCMW-raad.

De geloofsbrieven omvatten de schriftelijke bewijsstukken die alle verkozenen, opgeroepen om de eed af te leggen, moeten voorleggen en waaruit blijkt dat ze op een wettige wijze zijn verkozen en dat er tegen hun verkiezing geen bezwaren zijn. De kandidaten moeten een recent uittreksel uit het bevolkings- of rijksregister, een recent uittreksel uit het strafregister, model 1 en een verklaring op eer dat ze zich niet bevinden in een van de gevallen van onverenigbaarheid zoals bepaald in artikel 100 en 10 van het Decreet Lokaal Bestuur, voorleggen. Om de installatie van het bijzonder comité voor de sociale dienst vlot te laten verlopen, moeten de kandidaat-leden die stukken uiterlijk 8 dagen voor de installatievergadering de algemeen directeur bezorgen.

Tegen de beslissing van de OCMW-raad over de geloofsbrieven kan beroep worden ingesteld bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen op basis van artikel 147 van het Decreet Lokaal Bestuur.

Het verkozen lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst dat zich op het ogenblik van de installatie in een situatie bevindt die onverenigbaar is met het lidmaatschap van het bijzonder comité voor de sociale dienst, kan de eed niet afleggen en wordt bijgevolg geacht afstand te doen van het mandaat (artikel 101 en 11 van het Decreet Lokaal Bestuur).

4.2.4.7. Eedaflegging

De verkozen leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst van wie de geloofsbrieven door de OCMW-raad zijn goedgekeurd, leggen de volgende eed af in handen van de voorzitter van de OCMW-raad: "Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen". Ook het verkozen lid dat reeds als raadslid de eed aflegde, legt de eed af als lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst.

Die eedaflegging vindt plaats tijdens de vergadering van de OCMW-raad aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad, in openbare zitting.

De verkozen leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst die voor hun installatie afstand willen doen van hun mandaat, brengen de voorzitter of de uittredende voorzitter van de OCMW-raad daarvan schriftelijk op de hoogte. De afstand wordt definitief zodra de voorzitter van de OCMW-raad daarvan heeft kennisgenomen (artikel 98 van het Decreet Lokaal Bestuur).

De verkozen leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst die aanwezig zijn op de vergadering van de OCMW-raad aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad, en die de eed niet afleggen, worden geacht afstand te hebben gedaan van hun mandaat (artikel 96, §2, van het Decreet Lokaal Bestuur). De verkozen leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst die niet aanwezig zijn op de vergadering van de OCMW-raad aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad en die, nadat ze daartoe uitdrukkelijk zijn opgeroepen, zonder geldige reden afwezig zijn op de eerste daaropvolgende vergadering, worden eveneens geacht afstand te hebben gedaan van hun mandaat (artikel 96, §3, van het Decreet Lokaal Bestuur).

Elke eedaflegging buiten het geval van algehele vernieuwing van het bijzonder comité voor de sociale dienst gebeurt alleen ten overstaan van de voorzitter van de OCMW-raad en in aanwezigheid van de algemeen directeur. Er wordt een proces-verbaal opgemaakt dat ondertekend wordt door de voorzitter van de OCMW-raad en door de algemeen

directeur. Dat proces-verbaal van eedaflegging wordt bezorgd aan de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst.

4.2.4 8. Opvolging tijdens de zittingsperiode

Als er in de oorspronkelijke akte van voordracht al een einddatum en een opvolger voor het lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst opgenomen was, is het lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst van rechtswege ontslagnemend en neemt de opvolger bij het bereiken van die einddatum dat mandaat van rechtswege op.

Als het mandaat eindigt voor de einddatum vermeld in de akte, neemt de opvolger vervroegd het mandaat op (artikel 92, zesde lid, van het Decreet Lokaal Bestuur).

Leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst die afstand doen van hun mandaat, van hun mandaat vervallen worden verklaard, als verhinderd worden beschouwd, ontslag hebben genomen of overleden zijn, worden vervangen door hun opvolger (artikel 105, §1, eerste lid, van het Decreet Lokaal Bestuur).

Als er geen opvolger of opvolgers meer zijn, kunnen de OCMW-raadsleden van de lijst of groep van lijsten die het lid in kwestie heeft voorgedragen, samen een kandidaat-lid en een of meer kandidaat-opvolgers voordragen.

Als het kandidaat-lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst niet deelgenomen heeft aan de verkiezingen, moet de akte van voordracht (model BCSD 3) ten gunste van die kandidaat ondertekend worden door de meerderheid van de OCMW-raadsleden van de lijst of groep van lijsten die aan de lokale verkiezingen heeft deelgenomen en die dat kandidaat-lid voordraagt. Als de voorgedragen kandidaat deelgenomen heeft aan de lokale verkiezingen, moet de akte van voordracht ondertekend worden door de meerderheid van de OCMW-raadsleden van dezelfde lijst of groep van lijsten die aan de lokale verkiezingen hebben deelgenomen.

Die akte van voordracht wordt uiterlijk acht dagen voor de zitting van de OCMW-raad waarop de geloofsbrieven van het nieuwe lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst en de opvolger of opvolgers zullen worden onderzocht, aan de algemeen directeur bezorgd, die een afschrift van de akte aan de voorzitter van de OCMW-raad bezorgt. In dat geval is de kandidaat verkozen verklaard en worden de kandidaat-opvolgers aangesteld in de volgorde van hun voordracht. Een opvolger die op grond van zijn geslacht het lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst dat ontslag genomen heeft, niet kon opvolgen, wordt geacht opvolger te zijn van het nieuw verkozen lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst en neemt een rang in voor de opvolgers die worden vermeld op de akte van voordracht.

Als de vervanging niet kan doorgaan of niet plaatsvindt binnen zestig dagen nadat het bijzonder comité voor de sociale dienst vaststelt dat het lid ophoudt deel uit te maken van het bijzonder comité voor de sociale dienst of verhinderd is, en er geen opvolgers meer zijn, wordt in de vervanging voorzien bij een geheime stemming op basis van een akte van voordracht waarbij elk lid van de OCMW-raad over een stem beschikt en waarbij de kandidaat die de meeste stemmen behaalt, als verkozen wordt verklaard. Bij staking van stemmen is de jongste kandidaat verkozen.

4.3. Overgangsregeling in afwachting van de eerste installatie van het bijzonder comité voor de sociale dienst

De installatie van de voorzitter en van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst vindt plaats tijdens de vergadering van de OCMW-raad, aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad.

In afwachting van de installatie geldt de volgende overgangsregeling, opgenomen in artikel 580 van het Decreet Lokaal Bestuur:

- 1° een lid van het college van burgemeester en schepenen of, als er geen college van burgemeester en schepenen is geïnstalleerd, een uittredend lid van het college van burgemeester en schepenen, in volgorde van rang, neemt het mandaat van voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst op tot aan de verkiezing van een nieuwe voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst;
- 2° de OCMW-raad vormt het bijzonder comité voor de sociale dienst tot aan de installatie van een nieuw bijzonder comité voor de sociale dienst.

5. De aanstelling van de vertegenwoordigers in de OCMW-verenigingen, vermeld in deel 3, titel 4, hoofdstukken 2 tot en met 6, van het Decreet Lokaal Bestuur

Het mandaat van de vertegenwoordigende leden van het OCMW in een OCMW-vereniging eindigt van rechtswege op de eerste algemene vergadering van die vereniging die plaatsvindt nadat de OCMW-raden zijn geïnstalleerd. Het is dus noodzakelijk dat die vertegenwoordigende leden van het OCMW in de verenigingen, vermeld in deel 3, titel 4, hoofdstukken 2 tot en met 6, van het Decreet Lokaal Bestuur, door de OCMW-raad opnieuw worden aangeduid. Dat geldt voor de Welzijnsvereniging conform artikel 484, voor de Autonome Verzorgingsinstelling conform artikel 500, voor de Ziekenhuisvereniging conform artikel 506, voor de vereniging voor sociale dienstverlening of de vennootschap voor sociale dienstverlening conform artikel 511, §2, en voor de woonzorgvereniging of de woonzorgvennootschap conform artikel 515 van het Decreet Lokaal Bestuur.

DEEL III. HET DISTRICTSBESTUUR

Voorgaande algemene opmerking:

De installatie van de districtsraad wordt in het Decreet Lokaal Bestuur volledig afgestemd op de installatie van de gemeenteraad. Ook de verkiezing van de voorzitter van de districtsraad (zie deel III, 2) en de verkiezing van de districtsschepenen (zie deel III, 3) gebeurt naar analogie met de verkiezing van de voorzitter van de gemeenteraad en de verkiezing van de schepenen.

In dit deel van de omzendbrief wordt dan ook onder meerdere punten verwezen naar de regeling voor de gemeente, die analoog van toepassing is op de districten.

Hieronder staat een vergelijkend overzicht van de belangrijkste organen binnen de gemeente en de districten die moet worden toegepast bij de analoge lezing:

gemeente	district
gemeenteraad	districtsraad
voorzitter van de gemeenteraad	voorzitter van de districtsraad
college van burgemeester en schepenen	districtscollege
burgemeester	districtsburgemeester
schepenen	districtsschepenen
algemeen directeur	districtssecretaris

1. De installatie van de districtsraad

Artikel 119 van het Decreet Lokaal Bestuur maakt de regeling van de installatie van de gemeenteraad (zie deel I, 2) van toepassing op de installatie van de districtsraad.

1.1 Bijeenroeping van de nieuwe districtsraad

De bijeenroeping van de nieuwe districtsraad gebeurt naar analogie met de bijeenroeping van de nieuwe gemeenteraad (artikel 6, §1, en artikel 119 van het Decreet Lokaal Bestuur).

Als de verkiezing van 14 oktober 2018 geldig wordt verklaard, vindt de installatievergadering van de nieuwe districtsraad plaats op een van de eerste vijf werkdagen van de maand januari. Het Decreet Lokaal Bestuur geeft aan de uittreedende voorzitter van de districtsraad de mogelijkheid de plaats, de dag (binnen de eerste vijf werkdagen) en het tijdstip te bepalen waarop de installatievergadering plaatsvindt. Als niets bepaald wordt, vindt de installatievergadering van rechtswege plaats op de eerste werkdag van januari om 20 uur in het districtshuis. Dat is op woensdag 2 januari 2019.

De uittreedende voorzitter van de districtsraad roept de verkozen districtsraadsleden op ten minste veertien dagen voor de installatievergadering. Als de districtsraad bij gebrek aan oproeping van rechtswege samenkomt op 2

januari 2019, brengt de districtssecretaris voor de goede orde ten minste acht dagen voor de installatievergadering de nieuw verkozen districtsraadsleden daarvan op de hoogte.

Als de installatievergadering door eventuele bezwaren niet kan plaatsvinden op een van de eerste vijf werkdagen van januari 2019, is de regeling voor de installatie van de gemeenteraad, zoals bepaald in artikel 6, §1, van het Decreet Lokaal Bestuur, van overeenkomstige toepassing op de installatie van de districtsraad (zie deel I, 2.1).

Er moet altijd, ook als de installatievergadering van rechtswege plaatsvindt, een agenda bezorgd worden aan de te installeren raadsleden.

De volgende handelingen en beslissingen zijn aan de orde op de installatievergadering van de districtsraad:

- het onderzoek van de geloofsbrieven van de verkozen districtsraadsleden (Deel III, 1.3);
- de eedaflegging van de districtsraadsleden (Deel III, 1.4);
- de bepaling van de rangorde van de districtsraadsleden (Deel III, 1.5);
- de fractievorming in de districtsraad (Deel III, 1.6);
- de verkiezing van de voorzitter van de districtsraad (Deel III, 2);
- de verkiezing van de districtsschepenen (Deel III, 3);
- de bepaling van de rangorde van de districtsschepenen (Deel III, 3.6);
- de verkiezing van de districtsburgemeester (Deel III, 4).

In geval van de oprichting van een nieuw district als vermeld in artikel 115 van het Decreet Lokaal Bestuur, voorziet artikel 119, tweede lid, van het Decreet Lokaal Bestuur in een afzonderlijke regeling. De installatievergadering wordt in dat geval samengeroepen door de voorzitter van de gemeenteraad uiterlijk dertig dagen na de installatie van de gemeenteraad.

1.2. Voorzitter van de installatievergadering van de nieuwe districtsraad

Analoog met de regeling voor de gemeente wordt de installatievergadering voorgezeten door de uittredende voorzitter van de districtsraad (artikel 6, §2, en artikel 119 van het Decreet Lokaal Bestuur). Hij blijft voorzitter van de districtsraad tot een nieuwe voorzitter verkozen is. Als de uittredende voorzitter om een of andere reden de installatievergadering niet kan voorzitten, wordt de vergadering voorgezeten door een uittredend lid van het districtscollege volgens hun rangorde, waarbij de districtsburgemeester wordt geacht een hogere rang in te nemen dan de districtsschepenen.

In geval van de oprichting van een nieuw district, wordt de installatievergadering voorgezeten door de voorzitter van de gemeenteraad (artikel 119, tweede lid, van het Decreet Lokaal Bestuur).

1.3. Onderzoek geloofsbrieven

Nadat de vergadering geopend is, onderzoekt de districtsraad de geloofsbrieven van de verkozen districtsraadsleden. Dat gebeurt op dezelfde wijze als tijdens de installatie van de gemeenteraad (zie deel I, 2.2).

In verband met de onverenigbaarheden (artikel 10 en artikel 119 van het Decreet Lokaal Bestuur) wordt opgemerkt dat personeelsleden van het OCMW kunnen zetelen in de districtsraad, terwijl ze niet kunnen zetelen in de gemeenteraad.

1.4. Eedaflegging

De eedaflegging van de districtsraadsleden gebeurt op dezelfde wijze als de eedaflegging van de gemeenteraadsleden (artikel 6, §3, eerste lid, en artikel 119 van het Decreet Lokaal Bestuur). Voor ze hun mandaat aanvaarden, leggen de verkozen districtsraadsleden van wie de geloofsbriefen zijn goedgekeurd, in openbare vergadering de volgende eed af in handen van de voorzitter van de installatievergadering: "Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen."

De voorzitter van de installatievergadering legt, als hij herkozen is als districtsraadslid, de eed af in handen van het oudste districtsraadslid (artikel 119, derde lid, van het Decreet Lokaal Bestuur). (Deze regeling verschilt enigszins van de regeling bij de gemeente, waar de voorzitter van de installatievergadering, als hij herkozen is als gemeenteraadslid, de eed aflegt in handen van de burgemeester (artikel 6, §3, tweede lid, van het Decreet Lokaal Bestuur)).

1.5. Rangorde van de districtsraadsleden

De rangorde van de districtsraadsleden wordt op dezelfde wijze bepaald als de rangorde van de gemeenteraadsleden (artikel 6, §7, en artikel 119 van het Decreet Lokaal Bestuur - zie deel I, 2.4).

Die rangorde is van belang om te voorzien in de vervanging van de voorzitter van de districtsraad respectievelijk van de districtsschepenen, als ze tijdelijk afwezig zijn (artikel 7, §5, derde lid, en artikel 120 van het Decreet Lokaal Bestuur respectievelijk artikel 49, §2, en artikel 120 van het Decreet Lokaal Bestuur).

De rangorde wordt vastgesteld aan de hand van de anciënniteit van de raadsleden. De anciënniteit omvat de hele tijdsduur waarin een districtsraadslid deel heeft uitgemaakt van de districtsraad van een district.

1.6. Fractievorming

Bij de installatie van de districtsraad worden, zoals ook bij de installatie van de gemeenteraad, fracties gevormd. Artikel 126 van het Decreet Lokaal Bestuur maakt het artikel over de fractievorming (artikel 36 van het Decreet Lokaal Bestuur) van toepassing.

De fractievorming gebeurt op analoge wijze als de fractievorming in de gemeenteraad (zie deel I, 2.6).

2. Verkiezing van de voorzitter van de districtsraad

2.1. Akte van voordracht

Op de installatievergadering van de districtsraad en nadat de districtsraadsleden de eed hebben afgelegd, verkiest de districtsraad zijn voorzitter onder de districtsraadsleden van Belgische nationaliteit.

De verkiezing van de voorzitter van de districtsraad verloopt naar analogie met de verkiezing van de voorzitter van de gemeenteraad (artikel 7 en artikel 120 van het Decreet Lokaal Bestuur). De voorzitter van de districtsraad wordt voortaan ook verkozen op basis van een gezamenlijke akte van voordracht (zie deel III, 2.2). Alleen als er geen

ontvankelijke gezamenlijke akte van voordracht wordt bezorgd aan de voorzitter van de installatievergadering van de districtsraad, is er binnen veertien dagen een afzonderlijke verkiezing van de voorzitter van de districtsraad (zie deel III, 2.3.2).

De voorzitter van de districtsraad kan daarnaast verkozen worden tot districtsschepen en districtsburgemeester.

De voorzitter van de districtsraad wordt verkozen op basis van een akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter, ondertekend door meer dan de helft van de verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen hebben deelgenomen en door de meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat zijn verkozen.

Het model van de akte van voordracht voor een kandidaat-voorzitter van de districtsraad (model DIST 1) is terug te vinden op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>.

De inhoud van de akte van voordracht voor de voorzitter van de districtsraad is identiek aan de inhoud van de akte van voordracht voor de voorzitter van de gemeenteraad.

Ook de verbodsbepaling voor wie meer dan één akte van voordracht ondertekent, is van toepassing. Zie de toelichting daarover bij Deel I, 1.1.

De akte van voordracht wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de districtsraad aan de districtssecretaris bezorgd. Als de installatievergadering van rechtswege plaatsvindt op 2 januari 2019, is dat uiterlijk op 25 december 2018. Een akte die niet tijdig is bezorgd of te weinig geldige handtekeningen telt, is onontvankelijk (zie deel III, 2.3.2).

2.2. Onderzoek van de akte van voordracht

Na de eedaflegging van de districtsraadsleden bezorgt de districtssecretaris de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de installatievergadering.

De voorzitter van de installatievergadering gaat na of de akte van voordracht ontvankelijk is en alle gegevens zijn verstrekt. Hij controleert of de gedagtekende akte van voordracht tijdig is ingediend en of de voorgedragen kandidaat de Belgische nationaliteit bezit en door voldoende districtsraadsleden gesteund wordt. Daarvoor geldt dezelfde regeling als voor de gemeente en wordt verder verwezen naar deel I, 3.3 van deze omzendbrief.

2.2.1. Ontvankelijke akte van voordracht

Als de akte van voordracht ontvankelijk is, wordt de voorgedragen kandidaat-voorzitter verkozen verklaard. Een loutere akteneming volstaat dan en er hoeft geen stemming plaats te vinden omdat door de ontvankelijkheidsverklaring van de akte van voordracht al is gebleken dat de kandidaat door een dubbele meerderheid van de districtsraadsleden wordt gesteund.

2.2.2. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht

Als er geen of geen ontvankelijke akte van voordracht van kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de installatievergadering wordt bezorgd, kiest de districtsraad binnen veertien dagen een voorzitter.

Daarvoor wordt uiterlijk drie dagen voor de eerstvolgende vergadering van de districtsraad een gedagtekende akte van voordracht bezorgd aan de districtssecretaris.

Het model van de akte van voordracht voor een kandidaat-voorzitter van de districtsraad als er geen (ontvankelijke) akte is bezorgd op de installatievergadering (model DIST 2) is terug te vinden op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>.

Die akte van voordracht moet ook voldoen aan de in Deel I, 3.3 beschreven ontvankelijkheidsvereisten, behalve dat er geen steun moet zijn van een dubbele meerderheid. Het volstaat dat de akte van voordracht is ondertekend door een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst zijn verkozen als de voorgedragen kandidaat. Als de lijst waarop de kandidaat-voorzitter voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen. Ook op die akte kan een einddatum en eventueel een of meer opvolgers worden vermeld.

De verkiezing gebeurt bij geheime stemming, waarbij de kandidaat-voorzitter een volstrekte meerderheid van de stemmen moet behalen. Als die volstrekte meerderheid niet behaald wordt, volgt een tweede stemronde volgens de procedure bepaald in artikel 7, §4, zesde lid, en artikel 120 van het Decreet Lokaal Bestuur.

2.3. Opvolging tijdens de zittingsperiode

Als er in de oorspronkelijke akte van voordracht al een einddatum en een opvolger voor de voorzitter van de districtsraad opgenomen was, is de voorzitter van rechtswege ontslagnemend en neemt de opvolger bij het bereiken van die einddatum dat mandaat van rechtswege op.

Als het mandaat eindigt vóór de einddatum vermeld in de akte, neemt de opvolger vervroegd het mandaat op.

Als de persoon die als opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen, neemt de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat op.

Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, ook het mandaat niet opneemt, wordt een nieuwe voorzitter van de districtsraad verkozen op basis van een akte van voordracht (model DIST 1), die moet worden gesteund door een dubbele meerderheid.

Als geen of geen ontvankelijke akte van voordracht is ingediend, volgt een verkiezing op basis van een akte van voordracht (model DIST 2) met een enkele meerderheid (artikel 7, §1 en §5, en artikel 120 van het Decreet Lokaal Bestuur).

3. Verkiezing van de districtsschepenen

De procedure voor de verkiezing van de districtsschepenen is geregeld in artikel 121 en 122 van het Decreet Lokaal Bestuur.

Op de installatievergadering van de districtsraad en nadat de districtsraadsleden de eed hebben afgelegd, worden de districtsschepenen door de districtsraad verkozen.

De verkiezing van de districtsschepenen verloopt naar analogie met de verkiezing van de schepenen binnen de gemeente. De districtsschepenen worden voortaan ook verkozen op basis van een gezamenlijke akte van voordracht (zie deel III, 3.3). Alleen als er geen ontvankelijke gezamenlijke akte van voordracht wordt bezorgd aan de voorzitter van de installatievergadering van de districtsraad, is er binnen veertien dagen een afzonderlijke verkiezing van de districtsschepenen (zie deel III, 3.5).

3.1. Aantal leden van het districtscollege

Het maximumaantal leden van het districtscollege wordt niet decretaal vastgelegd.

De gemeenteraad bepaalt per district dat door hem is opgericht, het maximumaantal districtsschepenen voor de volgende bestuursperiode en dat uiterlijk op 1 juni van het jaar waarin de districtsraadsverkiezingen plaatsvinden. Het districtscollege moet, met inbegrip van de districtsburgemeester, minstens twee leden bevatten (artikel 121, §1, van het Decreet Lokaal Bestuur).

Wat het maximumaantal leden van het districtscollege betreft, heeft de gemeenteraad de volle autonomie om dat maximumaantal vast te stellen per district op basis van de bevolkingsaantallen. Het bevolkingsaantal geldt als objectieve grondslag voor het geval de gemeenteraad een onderscheid maakt tussen het aantal leden binnen de colleges van de verschillende districten. Zo kan het aantal leden van het districtscollege van een bepaald district nooit lager zijn dan het aantal leden van het districtscollege van een district met een lager bevolkingsaantal. Als de gemeenteraad een onderscheid wil maken, moet dat voor alle districten verhoudingsgewijs op dezelfde wijze gebeuren.

Het inwonersaantal is het aantal personen dat op 1 januari van het jaar van de districtsraadsverkiezingen hun hoofdverblijfplaats hadden in het district in kwestie. Als de gemeenteraad geen beslissing genomen heeft, blijft het maximumaantal districtsschepenen ongewijzigd ten opzichte van de vorige bestuursperiode.

De effectieve vaststelling van het aantal districtsschepenen gebeurt in de praktijk door de keuze van het aantal leden dat via de gezamenlijke akte van voordracht wordt voorgedragen, rekening houdend met het minimumaantal leden, door het decreet bepaald, en het maximumaantal leden, door de gemeenteraad bepaald.

Als er geen of geen ontvankelijke gezamenlijke akte van voordracht van kandidaat-districtsschepenen wordt ingediend, beslist de districtsraad op de installatievergadering over het aantal te kiezen districtsschepenen.

Naar analogie met de schepenen geldt dat aantal in principe tot de eerstvolgende verkiezing, maar het kan in de loop van de bestuursperiode wijzigen als de districtsraad beslist om een opengevalle districtsschepenenmandaat niet in te vullen (artikel 49, §1, en artikel 122, tweede lid, van het Decreet Lokaal Bestuur). De mogelijkheid om een

opegevallen mandaat van districtsschepen niet in te vullen, geldt niet als daardoor niet langer voldaan wordt aan de bepalingen van artikel 42, §3, eerste lid, en artikel 121, §2, van het Decreet Lokaal Bestuur (“het districtscollege bestaat uit personen van verschillend geslacht”). Als de districtsraad beslist dat mandaat niet in te vullen, is die keuze definitief tot aan het einde van de zittingsperiode. Het districtscollege bestaat dan uit één districtsschepen minder (zie deel III, 3.8).

3.2. Samenstelling van het districtscollege: personen van verschillend geslacht

Net zoals het college van burgemeester en schepenen moet het districtscollege bestaan uit personen van een verschillend geslacht, conform artikel 11bis van de Grondwet (artikel 42, §3, en artikel 121, §2, van het Decreet Lokaal Bestuur).

Als het districtscollege bestaat uit personen van hetzelfde geslacht en dus niet rechtsgeldig is samengesteld, wordt de laatst verkozen districtsschepen in rang van rechtswege vervangen.

Die schepen wordt vervangen door het op dezelfde lijst verkozen districtsraadslid van het andere geslacht met de meeste naamstemmen. Als verschillende raadsleden van het andere geslacht een gelijk aantal naamstemmen hebben behaald, geniet het raadslid dat de hoogste plaats op de lijst bekleedt voorrang onder die raadsleden. Als er geen verkozen districtsraadsliden van het andere geslacht op die lijst voorkomen, wordt de districtsschepen automatisch vervangen door de eerste opvolger van het andere geslacht op die lijst.

Als de laatst verkozen districtsschepen in rang bij de districtsraadsverkiezingen verkozen is op een lijst die maar één kandidaat bevat, wordt de voorlaatste districtsschepen in rang vervangen. Als ook die verkozen is op een lijst met maar één kandidaat, wordt de derde laatste districtsschepen in rang vervangen, enzoverder.

3.3. Akte van voordracht

De districtsschepenen worden in principe, naar analogie met de schepenen, verkozen op basis van de gezamenlijke akte van voordracht.

Het model van de akte van voordracht van de kandidaat-districtsschepenen (model DIST 3) is terug te vinden op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>.

De inhoud van de akte is identiek aan de inhoud van de akte van voordracht voor de kandidaat-schepenen. Er wordt verder verwezen naar Deel I, 4.4 van deze omzendbrief.

De akte van voordracht wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de districtsraad aan de districtssecretaris bezorgd.

Een akte die niet tijdig is bezorgd of te weinig geldige handtekeningen telt, is onontvankelijk (zie deel III, 3.5).

3.4. Onderzoek van de voordracht

Nadat de districtsraadsleden de eed hebben afgelegd, bezorgt de districtssecretaris de gezamenlijke akte van voordracht van de kandidaat-districtsschepenen aan de voorzitter van de districtsraad.

De voorzitter van de districtsraad controleert de ontvankelijkheid van de akte. Hij gaat na of alle gegevens, vermeld in Deel I, 4.4 zijn verstrekt, en controleert of de akte van voordracht tijdig is ingediend en of de voorgedragen kandidaten door voldoende districtsraadsleden gesteund worden.

Het onderzoek naar de ontvankelijkheid van de akte van voordracht verloopt op analoge wijze als het onderzoek bij de akte van voordracht van schepenen. Er wordt verwezen naar deel I, 4.6 van deze omzendbrief.

Als de akte van voordracht ontvankelijk is, worden de voorgedragen kandidaat-districtsschepenen verkozen verklaard en is het aantal schepenen vastgelegd tot de eerstvolgende vernieuwing van de districtsraad, tenzij de districtsraad in de loop van de bestuursperiode beslist een opengevallen districtsschepenenmandaat niet in te vullen (zie deel III, 3.8).

3.5. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering

Als er geen of geen ontvankelijke gezamenlijke akte van voordracht wordt voorgelegd, beslist de districtsraad op de installatievergadering over het aantal te verkiezen districtsschepenen en worden binnen veertien dagen de districtsschepenen afzonderlijk verkozen onder de districtsraadsleden. De districtsraadsleden kunnen daarvoor kandidaat-districtsschepenen voordragen. Per districtsschepenenmandaat wordt uiterlijk drie dagen voor de eerstvolgende vergadering van de districtsraad een gedagtekende akte van voordracht aan de districtssecretaris bezorgd.

Het model van de akte van voordracht van een kandidaat-districtsschepenen (model DIST 4) is terug te vinden op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>.

Voor de ontvankelijkheidsvereisten van die akte en de verdere procedure van de verkiezing wordt verwezen naar Deel I, 4.6 van deze omzendbrief.

3.6. Rangorde van de districtsschepenen

De rangorde van de districtsschepenen wordt geregeld naar analogie met de rangorde van de schepenen.

Er wordt verwezen naar Deel I, 4.9 van deze omzendbrief.

3.7. Eedaflegging van de districtsschepenen

Voor ze hun mandaat aanvaarden, leggen de districtsschepenen in openbare vergadering van de raad de volgende eed af in handen van de voorzitter van de districtsraad: "Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen." (Dat is een afwijking van de regeling bij de schepenen, die hun eed afleggen in handen van de burgemeester.)

Districtsschepenen die de eed na twee achtereenvolgende uitnodigingen niet afleggen, worden geacht hun districtsschepenenmandaat niet te aanvaarden.

3.8. Opvolging tijdens de zittingsperiode

Naar analogie met de regeling van de gemeente, heeft de districtsraad de mogelijkheid om een opgevallende districtsschepensmandaat al dan niet in te vullen. De mogelijkheid om een opgevallende mandaat van districtsschepens niet in te vullen, geldt zoals al vermeld in Deel III, 3.1, niet als het districtscollege daardoor niet langer bestaat uit personen van verschillend geslacht.

Voor de verdere procedure wordt verwezen naar Deel I, 4.10 van deze omzendbrief.

De akten van voordracht die bij deze procedure horen, zijn vergelijkbaar met de onder Deel I, 4.11 vermelde akten (model DIST 5 voor één districtsschepens en model DIST 6 voor meerdere districtsschepens). Die akte van voordracht kan opnieuw een einddatum vermelden en een of meer opvolgers.

4. Verkiezing districtsburgemeester

De verkiezing van de districtsburgemeester wordt geregeld in artikel 123 van het Decreet Lokaal Bestuur.

De leden van het districtscollege kiezen uit hun midden een voorzitter van Belgische nationaliteit, zijnde de districtsburgemeester. De districtsburgemeester moeten niet opnieuw de eed afleggen, hij heeft immers al de eed afgelegd als districtsschepens.

Er moet altijd een verkiezing van de districtsburgemeester zijn. Het mandaat van voorzitter van de districtsraad en districtsburgemeester wordt in eerste instantie gescheiden gehouden, net zoals dat het geval is bij de voorzitter van de gemeenteraad en de burgemeester.

Maar net zoals de burgemeester voorzitter kan zijn van de gemeenteraad, kan de voorzitter van de districtsraad daarnaast tot districtsburgemeester verkozen worden als hij tot districtsschepens verkozen is.)

Als de districtsburgemeester het mandaat niet aanvaardt, van het mandaat van districtsschepens vervallen wordt verklaard, als verhinderd wordt beschouwd, afgezet of geschorst wordt, overleden is of ontslag genomen heeft, wordt een nieuwe districtsburgemeester verkozen op de eerstvolgende vergadering van het districtscollege.

DEEL IV. HET PROVINCIEBESTUUR

Algemene opmerking:

In dit deel van de omzendbrief wordt ook onder meerdere punten verwezen naar de regeling voor de gemeente, die analoog van toepassing is op de provincie.

Hieronder staat een vergelijkend overzicht van de belangrijkste organen binnen de gemeente en de provincie die moet worden toegepast bij de analoge lezing:

gemeente	provincie
gemeenteraad	provincieraad
voorzitter van de gemeenteraad	voorzitter van de provincieraad
college van burgemeester en schepenen	deputatie
burgemeester	
schepenen	gedeputeerde
algemeen directeur	provinciegriffier

1. De installatie van de provincieraad

De procedure voor de installatie van de provincieraad is geregeld in artikel 5 tot en met 18 van het Provinciedecreet, zoals het laatst gewijzigd door het decreet van 6 juli 2018. Op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht> staan alle modellen van de akten van voordracht ter beschikking.

1.1. Bijeenroeping van de nieuwe provincieraad

Als de verkiezing van 14 oktober 2018 geldig wordt verklaard, vindt de installatievergadering van de nieuwe provincieraad plaats op een van de eerste vijf werkdagen van de maand december 2018. Het Provinciedecreet geeft aan de uittredende voorzitter van de provincieraad de mogelijkheid de plaats, de dag (binnen de eerste vijf werkdagen van december) en het tijdstip te bepalen waarop de installatievergadering bijeenkomt. Als niets bepaald wordt, vindt de installatievergadering van rechtswege plaats op de eerste werkdag van december om 10 uur in het provinciehuis. Dat is op maandag 3 december 2018.

De uittredende voorzitter van de provincieraad roept de verkozen provincieraadsleden op ten minste veertien dagen voor de installatievergadering van de provincieraad. Als de provincieraad bij gebrek aan oproeping van rechtswege samenkomt op 3 december 2018, bepaalt het Provinciedecreet dat de provinciegriffier, voor de goede orde, de verkozen provincieraadsleden daarvan ten minste acht dagen voor de installatievergadering van de provincieraad op de hoogte brengt.

Als de installatievergadering door eventuele bezwaren niet kan plaatsvinden op een van de eerste vijf werkdagen van december 2018, wordt de regeling uit het Provinciedecreet toegepast die analoog is met de regeling bij de installatie van de gemeenteraad (zie Deel I, 2.1).

Als de installatie van de provincieraad ten gevolge van een wijziging van de zetelverdeling niet kan plaatsvinden op een van de eerste vijf werkdagen van december 2018, worden de nieuw verkozen raadsleden bijeengeroepen binnen tien dagen na de dag waarop de zetelverdeling definitief is.

Als de nieuw verkozen provincieraadsleden niet zijn bijeengeroepen door de uittredende voorzitter overeenkomstig de voorgeschreven regels, roept een uittredend lid van de deputatie de raad bijeen. De rangorde van de gedeputeerden moet daarbij in acht genomen worden.

Er moet altijd, ook als de installatievergadering van rechtswege plaatsvindt, een agenda worden bezorgd aan de te installeren raadsleden. Die agenda vloeit in belangrijke mate voort uit het Provinciedecreet zelf.

De volgende handelingen en beslissingen zijn aan de orde op de installatievergadering van de provincieraad:

- het onderzoek van de geloofsbrieven van de verkozen provincieraadsleden (Deel IV,1.2);
- de eedaflegging van de provincieraadsleden (Deel IV,1.3);
- de bepaling van de rangorde van de provincieraadsleden (Deel IV,1.4);
- de fractievorming in de provincieraad (Deel IV,1.5);
- de verkiezing van de voorzitter van de provincieraad (Deel IV, 2);
- de verkiezing van de gedeputeerden (Deel IV, 3), met inbegrip van de eedaflegging en de bepaling van de rangorde van de gedeputeerden (Deel IV, 3.7).

1.2. Onderzoek van de geloofsbrieven

De uittredende voorzitter van de provincieraad zit de installatievergadering voor. Hij blijft voorzitter van de provincieraad tot een nieuwe voorzitter verkozen is. Als de uittredende voorzitter om een of andere reden de installatievergadering niet kan voorzitten, wordt de vergadering voorgezeten door een uittredend lid van de provincieraad dat opnieuw verkozen is, en dat de hoogste anciënniteit als provincieraadslid bezit of, bij gelijke anciënniteit, door de oudste van hen.

Nadat de vergadering geopend is, onderzoekt de provincieraad de geloofsbrieven van de verkozen provincieraadsleden. Dat gebeurt op analoge wijze als tijdens de installatie van de gemeenteraad (zie Deel I, 2.2).

1.3. Eedaflegging

Voor ze hun mandaat aanvaarden, leggen de verkozen provincieraadsleden van wie de geloofsbrieven zijn goedgekeurd, in openbare vergadering de volgende eed af in handen van de voorzitter van de installatievergadering: "Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen". De voorzitter van de installatievergadering legt, als hij herkozen is als provincieraadslid, de eed af in handen van het provincieraadslid dat de meeste anciënniteit bezit. Bij gelijke anciënniteit legt hij de eed af in handen van de oudste van hen.

De regeling voor de afstand van mandaat die is opgenomen in Deel I, 2.3 van deze omzendbrief, is op analoge wijze van toepassing op de provincieraadsleden.

1.4. Rangorde van de provincieraadsleden

Artikel 7, §6, van het Provinciedecreet bevat een expliciete rangordebepaling. De bepaling van de rangorde van de provincieraadsleden blijft zoals voorheen gebaseerd op anciënniteit of, in voorkomend geval, op het aantal naamstemmen of lijststemmen.

De vaststelling van de rangorde van de provincieraadsleden is van belang om in de vervanging van de gedeputeerde te voorzien wanneer die tijdelijk afwezig is.

De rangorde van de provincieraadsleden wordt op analoge wijze bepaald als de rangorde van de gemeenteraadsleden (zie Deel I, 2.4).

De gedeputeerde die tijdelijk afwezig is, kan worden vervangen door het op dezelfde lijst verkozen provincieraadslid met de hoogste rang. Als er geen provincieraadslid is dat op dezelfde lijst verkozen is, kan de gedeputeerde vervangen worden door het provincieraadslid van een andere lijst met de hoogste rang. Als dat raadslid de gedeputeerde niet kan vervangen, kan het mandaat van gedeputeerde waargenomen worden door een van de andere provincieraadsleden in volgorde van hun rang (artikel 50, §2, van het Provinciedecreet).

Daarenboven is de bepaling van de rangorde van de provincieraadsleden van belang om uit te maken wie de installatievergadering voorziet als de uittredende voorzitter van de provincieraad de installatievergadering niet kan voorzitten (artikel 7, §2, van het Provinciedecreet).

Tot slot is de rangorde van belang om te weten in wiens handen de voorzitter van de installatievergadering de eed aflegt, als hij herkozen is als provincieraadslid. De voorzitter legt de eed af in handen van degene met de meeste anciënniteit. Bij gelijke anciënniteit legt de voorzitter de eed af in handen van de oudste van hen, zodat het nuttig is om ook de leeftijd in die rangorde op te nemen.

1.5. Fractievorming in de provincieraad

Bij de installatie van de provincieraad worden ook de fracties gevormd. Het Provinciedecreet bevat in artikel 38, §1, het algemene principe dat de provincieraadsleden die op dezelfde lijst verkozen zijn, één fractie vormen in de nieuw verkozen raad.

De fractievorming gebeurt op analoge wijze als de fractievorming in de gemeenteraad (zie Deel I, 2.6).

De provinciegriffier, aan wie het afschrift van de akte inzake fractievorming tegen ontvangstbewijs is bezorgd, zorgt ervoor dat de voorzitter van de provincieraad bij de installatievergadering van de raad over alle informatie en bewijsstukken beschikt in verband met de afschriften van de akten inzake fractievorming die hij ontvangen heeft op de eerste werkdag na de dag dat de akten van voordrachten of de verbeteringsakten bij de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau zijn ingediend. Vanzelfsprekend behoren die documenten tot de stukken van het bestuur waarin de raadsleden inzage hebben.

2. De verkiezing van de voorzitter van de provincieraad

De procedure voor de verkiezing van de voorzitter van de provincieraad is geregeld in artikel 8 van het Provinciedecreet. Op de installatievergadering van de provincieraad en nadat de provincieraadsleden de eed hebben afgelegd, verkiest de provincieraad zijn voorzitter onder de provincieraadsleden van Belgische nationaliteit.

2.1. Inhoud van de akte van voordracht

Het model van de akte van voordracht voor een kandidaat-voorzitter van de provincieraad (model PROV 1) is terug te vinden op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>.

De inhoud van de akte van voordracht voor de voorzitter van de provincieraad is identiek aan de inhoud van de akte van voordracht van de voorzitter van de gemeenteraad. Ook de verbodsbepaling voor wie meer dan één akte van voordracht ondertekent, is van toepassing (zie Deel I, 3.1).

2.2. Indiening van de akte van voordracht

De akte van voordracht (model PROV 1) wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de provincieraad aan de provinciegriffier bezorgd. Als de installatievergadering van rechtswege plaatsvindt op 3 december 2018, is dat uiterlijk op 25 november 2018. Een akte die niet tijdig is bezorgd of te weinig geldige handtekeningen telt, is onontvankelijk (zie in dat geval Deel IV, 2.4).

2.3. Onderzoek van de voordracht

Nadat de provincieraadsleden de eed hebben afgelegd, bezorgt de provinciegriffier de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de installatievergadering.

De voorzitter van de installatievergadering gaat na of de akte van voordracht ontvankelijk is en alle gegevens zijn verstrekt. Hij controleert of de gedagtekende akte van voordracht tijdig is ingediend en of de voorgedragen kandidaat de Belgische nationaliteit bezit en door voldoende provincieraadsleden gesteund wordt. Daarvoor geldt dezelfde regeling als voor de gemeente (zie Deel I, 3.3).

Als de akte van voordracht ontvankelijk is, wordt de voorgedragen kandidaat-voorzitter verkozen verklaard. Daarvoor volstaat een loutere akteneming en er hoeft geen stemming plaats te vinden, omdat door de ontvankelijkheidsverklaring van de akte van voordracht al is gebleken dat de kandidaat door een dubbele meerderheid van de provincieraadsleden wordt gesteund.

Na de verkiezing van de voorzitter stelt de provincieraad zijn bureau samen op basis van het huishoudelijk reglement. Dat reglement bepaalt vrij de samenstelling van het bureau, op voorwaarde dat er minstens één ondervoorzitter wordt gekozen en dat de fracties met minstens drie fractieleden in ieder geval vertegenwoordigd zijn (artikel 8, §5, van het Provinciedecreet).

2.4. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering

Als er geen of geen ontvankelijke akte van voordracht van kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de installatievergadering wordt bezorgd, kiest de provincieraad binnen veertien dagen (uiterlijk 17 december 2018 als de

installatievergadering van rechtswege plaatsvindt op 3 december 2018) een voorzitter. De provincieraadsleden kunnen daarvoor uiterlijk drie dagen voor de eerstvolgende vergadering van de provincieraad een gedagtekende akte van voordracht bezorgen aan de provinciegriffier.

Het model van de akte van voordracht voor een kandidaat-voorzitter van de provincieraad als er geen (ontvankelijke) akte op de installatievergadering is bezorgd (model PROV 2) is terug te vinden op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>.

Daarvoor geldt dezelfde regeling als voor de gemeente (zie Deel I, 3.4).

2.5. Opvolging tijdens de zittingsperiode

Als er in de oorspronkelijke akte van voordracht al een einddatum en een opvolger voor de voorzitter van de provincieraad opgenomen was, is de voorzitter van rechtswege ontslagnemend en neemt de opvolger bij het bereiken van die einddatum het mandaat van rechtswege op.

Als het mandaat eindigt vóór de einddatum die wordt vermeld in de akte, neemt de opvolger het mandaat vervroegd op. Als de persoon die als opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen, neemt de eerstvolgende opvolger het mandaat vervroegd op. Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, ook het mandaat niet opneemt, wordt een nieuwe voorzitter verkozen op basis van een akte van voordracht (model PROV 1), die moet worden gesteund door een dubbele meerderheid. Als er geen opvolger is aangeduid, moet er eveneens overgegaan worden tot vervanging.

Als men vaststelt dat er geen of geen ontvankelijke akte van voordracht is ingediend, volgt een verkiezing op basis van een akte van voordracht (model PROV 2) met een enkele meerderheid.

3. De verkiezing van de gedeputeerden

De procedure voor de verkiezing van de gedeputeerden is geregeld in de artikelen 44 tot en met 50 van het Provinciedecreet. Op de installatievergadering van de provincieraad en nadat de provincieraadsleden de eed hebben afgelegd, worden de gedeputeerden door de provincieraadsleden verkozen.

3.1. Aantal gedeputeerden

Overeenkomstig artikel 44, §1, eerste lid, van het Provinciedecreet bestaat de deputatie uit ten hoogste vier leden.

Het kunnen er dus ook minder dan vier zijn. Dat kan door minder dan vier gedeputeerden voor te dragen op de akte van voordracht, met toepassing van artikel 45 van het Provinciedecreet, of door een opgevallen mandaat niet in te vullen, met toepassing van artikel 50 van het Provinciedecreet (zie verder Deel IV, 3.8).

3.2. Samenstelling van de deputatie: personen van verschillend geslacht

Het Provinciedecreet bepaalt dat de deputatie moet bestaan uit personen van een verschillend geslacht, conform artikel 11bis van de Grondwet.

Als de deputatie bestaat uit personen van hetzelfde geslacht en dus niet rechtsgeldig is samengesteld, bepaalt artikel 44, §2, tweede lid, van het Provinciedecreet dat van de verkozen gedeputeerden de laatste verkozen gedeputeerde in rang van rechtswege vervangen wordt. Die gedeputeerde wordt vervangen door het op dezelfde lijst verkozen provincieraadslid van het andere geslacht met procentueel de meeste naamstemmen in verhouding tot het totale aantal geldig uitgebrachte stemmen in de kieskring. Als verschillende raadsleden van het andere geslacht procentueel een gelijk aantal naamstemmen hebben behaald, geniet het raadslid dat de meeste naamstemmen heeft behaald, voorrang onder die raadsleden. Als er geen verkozen provincieraadsliden van het andere geslacht op die lijst voorkomen, wordt de gedeputeerde van rechtswege vervangen door het niet-verkozen provincieraadslid van het andere geslacht met procentueel de meeste naamstemmen in verhouding tot het totale aantal geldig uitgebrachte stemmen in de kieskring op die lijst. Als verschillende niet-verkozen provincieraadsliden van het andere geslacht procentueel een gelijk aantal naamstemmen hebben behaald, geniet het niet-verkozen provincieraadslid dat de meeste naamstemmen heeft behaald, voorrang onder de niet-verkozen provincieraadsliden.

3.3. Inhoud van de akte van voordracht

Het model van de akte van voordracht van de kandidaat-gedeputeerden (model PROV 3) is terug te vinden op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>. De gedeputeerden worden in principe verkozen op basis van die gezamenlijke akte van voordracht.

De inhoud van de akte is identiek aan de inhoud van de akte van voordracht voor de kandidaat-schepenen. Er wordt verder verwezen naar Deel I, 4.4 van deze omzendbrief.

3.4. Indiening van de akte van voordracht

De akte van voordracht (model PROV 3) wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de provincieraad aan de provinciegriffier bezorgd. Als de installatievergadering van rechtswege plaatsvindt op 3 december 2018, gebeurt dat uiterlijk op 25 november 2018. De provinciegriffier bezorgt een afschrift van de akte aan de uittredende voorzitter van de provincieraad of aan een uittredend lid van de deputatie volgens hun rangorde. Een akte die niet tijdig is bezorgd of te weinig geldige handtekeningen telt, is onontvankelijk (zie in dat geval Deel IV, 3.6).

3.5. Onderzoek van de voordracht

Nadat de provincieraadsliden de eed hebben afgelegd, bezorgt de provinciegriffier de gezamenlijke akte van voordracht van de kandidaat-gedeputeerden aan de voorzitter van de provincieraad.

De voorzitter van de provincieraad controleert de ontvankelijkheid van de akte. Hij gaat na of alle gegevens, vermeld bij deel I, 4.4, zijn verstrekt. Hij controleert of de akte van voordracht tijdig is ingediend en of de voorgedragen kandidaten door voldoende provincieraadsliden gesteund worden.

Als de akte van voordracht ontvankelijk is, worden de voorgedragen kandidaat-gedeputeerden verkozen verklaard en is het aantal gedeputeerden vastgelegd tot de eerstvolgende vernieuwing van de provincieraad, tenzij de provincieraad in de loop van de bestuursperiode beslist een opengevallen mandaat van gedeputeerde niet in te vullen.

3.6. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering

Als er geen of geen ontvankelijke gezamenlijke akte van voordracht wordt voorgelegd, is er binnen veertien dagen een afzonderlijke verkiezing van de gedeputeerden onder de provincieraadsleden. De provincieraadsleden kunnen daarvoor kandidaat-gedeputeerden voordragen. Per mandaat van gedeputeerde wordt uiterlijk drie dagen voor de eerstvolgende vergadering van de provincieraad een gedagtekende akte van voordracht aan de provinciegriffier bezorgd.

Het model van de akte van voordracht van een kandidaat-gedeputeerde (model PROV 4) is terug te vinden op de website <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/akten-van-voordracht>.

Voor de ontvankelijkheidsvereisten van deze akte en de verdere procedure van de verkiezing wordt verwezen naar Deel I, 4.6 van deze omzendbrief.

3.7. Rangorde van de gedeputeerden

De rang van de gedeputeerden wordt bepaald door de rangorde op de gezamenlijke akte van voordracht. Als de gedeputeerden afzonderlijk worden verkozen, wordt de rang bepaald door de volgorde van de stemmingen.

3.8. Opvolging tijdens de zittingsperiode

De provincieraad heeft de mogelijkheid om een opengevallen mandaat van gedeputeerde al dan niet in te vullen. De mogelijkheid om een opengevallen mandaat van gedeputeerde niet in te vullen, geldt niet als daardoor niet langer voldaan wordt aan de bepalingen van artikel 44, §2, eerste lid, van het Provinciedecreet (“De deputatie bestaat uit personen van verschillend geslacht”).

Voor de verdere procedure wordt verwezen naar Deel I, 4.10 van deze omzendbrief.

De akten van voordracht die bij die procedure horen, zijn vergelijkbaar met de akten die vermeld zijn onder Deel I, 4.10 (model PROV 5 voor één gedeputeerde en model PROV 6 voor meerdere gedeputeerden). Die akte van voordracht kan opnieuw een einddatum vermelden en een of meer opvolgers.

Ik verzoek u, mevrouw of mijnheer de provinciegouverneur, de datum van publicatie van deze omzendbrief in het Belgisch Staatsblad te vermelden in het volgende bestuursmemoriaal.

Volledigheidshalve zend ik ook een exemplaar van deze omzendbrief rechtstreeks aan de geadresseerden.

Deze omzendbrief kan ook geraadpleegd worden via het internet op het volgende adres:

<https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/> .

Liesbeth Homans
Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding